

יידישע

פאלקסשטיממע

ארגאן פֿיר דיא אינטערעססען דעם יידישען פֿאלקעס.

ערשיינט אָם 5. 15. אונד 25. יעדעס מאָנאטס.

אָנגאַנסען
ווערדען מיט 50 העללער
פֿער צוויימאל געשפּאל-
טענע פעטטיילע בע-
רעכענט.
ביילאָגען נאָך איבער-
איינקאָממען.
בריעפֿע אונד געלדענ-
דונגען זינד צו ריכטען
אן דיא
Redaction der
Jüdischen Volksstimme
Krakau, Grodgasse 62.

פֿראַנזעראַציאָן.
אִים אינלאַנדע;
גאנציהאָריג — 8 קראָנען
1/2 יאָהריג — 4 „
3/4 יאָהריג — 2.50 „
אִים אויסלאַנדע;
גאנציהאָריג — 10 פֿראַנק
1/2 יאָהריג — 5 „
3/4 יאָהריג — 3 „
פֿעראַיינע, קולטוסגעמיינ-
דען אונד קארמאָראַציאָנען
אום 1/3 ביליגער.

מאָטאָ: פֿאַלקסשטיממע איזט גאָטטעס שטיממע!

Krakau, 15. Juni 1899.

העראַויסגעבער אונד רעדאַקטער: י. קרעספּעל.

קראָקויא, ו' תמוז תרנ"ט.

ווירד דיעכמאל דיעזעס איבעל אכגעהאלפֿען ווערדען?
ווירד נון איינע אָרגאניזאציאָן געשאפֿפֿען ווערדען, דיא
ווירקליך דיא גאליצישען ציאָניסטען צו
איינעם איינהייטליך-גאנצען פֿעראייניגטען ווירד?
בעפֿאַר דיעזע פֿראַגע בעאנטוואָרטעט ווערדען קאָנן, מיססען
צונאָכסט דיא גרינדע אונטערזוכט ווערדען, וועסהאלב דענן
דיא אַליאָהרליך בעשלאָסענען אָרגאניזאציאָנען ניכט צור
דורכפֿיהרונג געלאנגטען.

איינע אָרגאניזאציאָן קאָנן זיך נור דאָנן בעוואָהרען,
ווענן דיעזעלכע איינע איינהייטליכע לייטונג האָט
אונד ווענן דיעזע לייטונג צונאָכסט דאָז פֿערטרויען אַללער
פֿאַרטייגענאָססען בעזיטצט אונד גענוג קראַפֿטיג אונד
ענערגיש איזט, אונטער אַללען אומשטאַנדען אונד ביא
יעדער געלענענהייט דיא פֿיהרונג צו בעהאַלטען. דאָז וואָר
ביו נון אין גאליציען לידער ניכט דער פֿאַלל. דאָז אַלל-
יאָהרליך געוואָהלטע לאַנדעסקאָמיטע, וועלכעס זיינען זיטן
אין לעמבערג האָטטע, וואָר שטעטס איין טאָדטגעבאָרענעס
קינד, שאָן אויס דעם איינפֿאַכען גרונדע, ווייל דעמזעלכען
ניכט איינמאל דיא גערינגען פֿאַנדס צור פֿערפֿיגונג שטאַנ-
דען, אום דיא אים אינטערעססע דער אָרגאניזאציאָן זיך
נאָטהווענדיג ערגעבענדען אויסנאָכען צו בעשטרייטען. זייטענס
דער פֿראַווינג-פֿעראיינע ליעף זאָצוואַנען קיין העללער
אייין, אַללעס מוססטען דיא לעמבערגער לאַקאַלפֿעראיינע
בעשטרייטען, אונד דאָ אויך דיעזעלכען נור איבער זעהר
בעשיידענען געלדמיטטעלן פֿערפֿיגען, זאָ וואָר דאָז לאַג-
דעסקאָמיטע פֿאַן פֿאַרנהעריין צור אונטערהאַנגיקייט פֿער-
אורטהיילט. אין דער פֿראַווינג וואַללטע מאַן דיעזען אום-
שטאַנד ניכט אין ערוואָנונג ציעהען, מאַן בעקלאַנטע זיך
נור — וויא דאָז שאָן איבעראַלל איבליך איזט — דאָס
דאָז לאַנדעסקאָמיטע ניכטס טהוע אונד קיין לעבענסצייכען
פֿאַן זיך געבע. דאָז לאַנדעסקאָמיטע געריעטע אין מיסס-
קרעדיט, עס ביססטע יעדעס אַנועהען איין אונד פֿערלאָר

לאַנדעסקאָנפֿערענץ דער גאליצישען ציאָניסטען.

אָם 27. אונד 28. ד. מ. פֿינדעט אין לעמבערג
דיא דעסיאָהריגע לאַנדעסקאָנפֿערענץ דער גאלי-
צישען ציאָניסטען שטאַטט. דיעזעלכע ווירד פֿאַלגענדע
טאָגעסאָרדנונג האָבען: א) רעכענשאַפֿטסבעריכט איבער
דיא טהאַטיגקייט דעם לאַנדעסקאָמיטעס אונד איבער דען
שטאַנד דער בעוועגונג; ב) אָרגאניזאציאָן (רעפֿערענט דר.
מ. ברוידע); ג) פֿאַרטייא-פֿרעססע (רעפֿערענט מ.
שפרעכער); ד) קאָלאָניאַלבאַנק (רעפֿערענט דר. ר. יאָנאַס);
ה) קולטורפֿראַגען; ו) אַנטראָנע אונד אינטערפֿעללאַציאָנען.

דיא קאָנפֿערענץ איזט, וויא אונז מיטגעטחיילט ווירד,
פֿאַם לאַנדעסקאָמיטע, אים איינפֿערשטאַנדניססע מיט דעם
ציאָניסטישען ביראָה אין קאָלאָמעא אונד דען גאליצישען
מיטגליעדערען דעם אַקציאָנסקאָמיטעס איינבערופֿען וואָרדען.
עס איזט דעסנאָך צו ערוואָרטען, דאָס אַן דערוועלכען דיא
ציאָניסטען אַללער שאַטטירונגען זיך בעטחייליגען ווערדען
אונד דעסהאַלב געווינט דיעזע קאָנפֿערענץ, דיא שאָן דיא
פֿינפֿטע אַן דער רייע איזט, ערהאַטע כעדייטונג. 4
מאל האָבען בערייטס גאליציש-ציאָניסטישע קאָנפֿערענצען
שטאַטטגעפֿונדען. ביא אַללען געלאַנגטע דער פונקט „אָרגאַ-
ניזאציאָן“ צור בעראַטחונג אונד טראַטצדעס מאַנגעלט
עס דען גאליצישען ציאָניסטען ביו הייטע נאָך אַן
איינער איינהייטליכען אָרגאַניזאציאָן. דאָז איזט אויך
דיא אורזאַכע, וועסהאַלב זיך דיא גאליצישען ציאָניסטען
אין דער אַללגעמיינען ציאָניסטישען אָרגאניזאציאָן ניכט
דעסיעניגען איינפֿלוססעס אונד כעדייטונג ערפֿרייען, אויף
וועלכען זיא פֿערמאָנע איהערער אַנצאַהל מיט רעכט אַנ-
שפּורך ערהעבען דירפֿטען. דער גאליצישע ציאָניזמוס איזט
אין פֿיעלען שאַטטירונגען אונד פֿאַרטייאונגען געשפּאַלטען,
דעסהאַלב אויך איזט דעססען קראַפֿט געשוואַכט אונד
דעססען איינפֿלוס גערינג.

צו פאססען, דיא צונאכסט דעם שטאנד דער בע-
וועגונג אונד דערען אינטערעסע ענט-
שפרעכען אונד דאן — דאז איזט הויפטזאכע —
אויך דורכגעפיהרט ווערדען קאננען, אהנע
דען איינצעלנען פֿעראיינען אללצוגראססע לאסטען אויפֿצו-
ערלעגען — דענן „אין נורין גוירע על הצבור, אלא איכ רוב
הצבור יכולין לעמוד בה“, זאנען אונזערע וויזען — אונד
דיא קיינע נייען שטריימיגקייטען אונד
צוויסטע הערפֿאררופֿען זאללען.

אין דער טאגעסאָרדנונג דער לאנדעסקאנפֿערענץ
פֿערמיססען וויר פֿאָר אללעס דען פונקט „קאָלאָניזאציע“,
וועלכע מאַן דאָך אַן איינער ציאָניסטישען קאנפֿערענץ
ניכט שווייגענד איבערגעהען קאָנן. דיא קאָלאָניזאציע-
פֿראַגע ווירד אָבער זיכערליך אים לויפֿע דער דעבאטע
צור שפראכע קאָממען אונד אין געווישטעס מאַסעס ער-
אָרטערט ווערדען. בעציגליך דער אנדערען פונקטע דער
טאגעסאָרדנונג ביעטען דיא הערען רעפֿערענטען, וועלכע
מיט דען דעטאילס איהרער רעפֿעראטע געניגענד פֿערטרויט
זינד, דיא געוואהר דאפֿיר, דאס זיא דער קאנפֿערענץ דיא
געאייגענטען פֿאָרשלאָגע אונטערברייטען ווערדען. דער
רעפֿערענט איבער דיא קולטורפֿראַגען איזט אונד נאָך ניכט
בעקאנט, אין דער אָפֿיציעללען קונדמאכונג דעם לאנדעס-
קאָמיטעס אין דער „פֿישישלאָשטש“ הייססט עס אויססער-
דעם: „קולטורפֿראַגען אין גאליציע“, וואָרויס ניכט קלאר
הערפֿאָרגעהט, וועלכע אָרט „קולטורפֿראַגען“ דא אייגענטליך
געמיינט איזט. וויר בעהאלטען אונד פֿאָר, איבער דיעזען
פונקט נאָך צוריקצוקאָממען. אים אללגעמיינען ווינשען
וויר דער קאנפֿערענץ דען בעסטען ערפֿאלג.

דר. עזריאל הילדעסהיימער

ראַבבינער אונד סעמינאר-דירעקטאָר אין בערלין.

דער טאָדט האָלט רייכע ערנטע אונטער דען גראַססען
איזראעלס. אויך מיט דר. הילדעסהיימער, וועלכער
פֿאָריגען מאַנטאג אים אלטער פֿאָן 78 יאהרען זיינע עדלע
זעלע אויסהויכטע, איזט איין גראַססער אונד עדלער אין
איזראעל אַזויס דעם לעבען געשיעדען, דער זיין נאנצעס
לעבען זיינעם פֿאָלקע אונד זיינער רעליגיאָן ווידמעטע.
דר. הילדעסהיימער וואר דיא פֿערקאָרפֿערונג דעם אָרטהאָ-
דאָקסען יודענטהומס אין דייטשלאנד, ער האטטע
דעסהאלב אונטער דען רעפֿארמען פֿיעלע געגנער, אכער
ניעמאנד דירפֿטע עס וואגען, זיינע פֿערדיענסטע אַזויס דאז
יודענטהום אכצושפרעכען. ער פֿערשטאנד עס, דעם זינלאָז
דאיהנאיינלענדען רעפֿארמידענטהום איינען ריעגעל פֿאָרצו-
שיעבען; יידישע געלעהרזאמקייט מיט פֿראַפֿאנעם וויססען
פֿעראייניגענד, קאננטע ער אללען גוטען אונד וואהרען יודען
צום מוסטער דיענען אונד ער וואר עס אויך. צוערסט אין
אונגארן (אייזענשטאדט) אונד דאן אין בערלין ווירקענד,
האט ער עס שטעטס פֿערשטאנדען, אללען שטירמען צו
טראַטצען אונד אונענטוועגט אַן דעם פֿעסטזעהאלטען,
וואס ער אלס ריכטיג, גוט אונד נישטליך ערקאנט האבע.
מאן מאג אין פֿיעלעם ניכט מיט דר. הילדעסהיימער איינ-
פֿערשטאנדען זיין, איינעם מוסס מאן איהם לאססען, ער

יעדע אויטאָריטאָט — דאמיט ווארען דיא ווירפֿעל איבער
דיא בעשלאָססענע אָרגאניזאציען געפֿאללען; זיא וואורדע
ניכט דורכגעפֿיהרט אונד קאננטע ניכט דורכגעפֿיהרט ווערדען.
דאסזעלבע. וואר אויך בעציגליך דער פֿארטיי-
פֿרעססע דער פֿאלל, דיא פֿארטייפֿרעססע — דאָרונטער
פֿערשטעהען וויר וואָהל נור דיא פֿאָן דער פֿארטיי א
אלס זאָלכע, דאז הייססט אָפֿיציעלל, העראויסגעגעבע-
נען בלאַטטער — פֿאָנד זייטענס דער פֿראַווינץ-פֿעראיינע
ניכט דיא ווינשענסווערטעהע אונטערשטיצונג, דיא פֿאָר-
טייגענאָססען שיינען עס גאר ניכט פֿיר איהרע פֿאָליכט
געהאלטען צו האבען, דיא עקסיסטענץ דער פֿארטייפֿרעססע
צו זיכערן. מיט בעוואונדערונגסווירדיגער אויסדויער ווירד
דאָראן געארבייטעט, דיא בלאַטטער צו ערהאלטען, וועלכע
דער פֿארטייא אלס אָרגאנע דיענען, אונד ביז הייטע
איזט דאז דעפֿיצייט נאָך ניכט בעווייטיגט.

דיא שולד אַן דיעזען טרויריגען פֿערהאלטניססען
ליעגט אָבער ניכט בלאָס אין דעם פֿערהאלטען דער פֿראַ-
ווינצפֿעראיינע. אויך דיא לייטונג דער פֿארטייא איזט אין
מאנכער הינזיכט ניכט פֿאָן אללער שולד פֿרייצושפרעכען.
זא צום ביישפֿיעל וואר דיא האלטונג דערזעלבען דען
איינצעלנען אויפֿטויכענדען פֿראַגען געגענאיבער ניכט
אימער איינע ווינשענסווערטעהע קלארע אונד פֿראַציע. גאר
אָפֿט וואר מאן אים אונקלארען, וויא אייגענטליך דיא
פֿארטיילייטונג איבער דיעזע אָדער יענע פֿראַגע דענקט.
אָפֿענבאָר וואר מאן דאָרטזעלכסט בעמיהט, דען נייטרא-
לען צו שפֿיעלען, אַזויס עס אללען רעכט צו מאכען. אין
דער פֿאָלגע אָבער וואר ניעמאנד צופֿריעדען אונד שטאַטט
אללע פֿיר זיך, האטטע. דאז לאנדעסקאָמיטע אללע
געגען זיך. דאז פֿיהרטע דאָז, דאס זיך איינערווייטס
דיא „פֿראַקטישען“ ציאָניסטען אַזויס דען „אהבת-ציון“ אין
טאָראָו גרופֿפֿירטען, דיא לייטונג דער „פֿאָליטישען“
דאז „ציאָניסטישע ביראָה פֿיר גאליציען“ אין קאָלאָמעא
איבערנאָהם, וואָהרענד דאז אייגענטליכע לאנדעסקאָמיטע
אין לעמבערג וויא איין פֿעלדהערר אַהנע אַרמעע
דאָשטאנד אונד מיט פֿערשראָנקטען אַרמען דען פֿערלויף
דער דינגע צוועהען מוססטע. דיא צייטען דעם דיפֿלאַמא-
טיזירענס, דעם היין-אונד הערשוואַנקענס זינד שאָן פֿאָריבער,
הייטע גילט נור אָפֿפֿענהייט אונד קלאַר הייט.
אים געגענטהייל, אויפֿגאָבע דעם לאנדעסקאָמיטעס וואָרע
עס געוועזען, צווישען דען פֿערשיעדענען שאַטירונגען צו
פֿערמיטטעלן אונד איינען אָפֿפֿענען ברוך הינטאנצוהאלטען.
אויס ביזהער אונטערגרייפֿליכען אונד אונאויפֿגעקלאָרטען
גרינדען איזט דאז ניכט געשעהען אונד עכען דאז טרוג
פֿיעל צור שאַדיגונג דעם אַנזעהענס דעם לאנדעסקאָמיטעס
בייא.

אויך דיא פֿארטייפֿרעססע שטאַנד ניכט אימער אויף
דער האָהע איהרער אויפֿגאָבע אונד וואר קיינע פֿארטיי-
פֿרעססע אים אייגענטליכען זינע דעם וואָרטעס.
אויפֿגאָבע דער יעמציגען לאנדעסקאנפֿערענץ ווירד
עס זיין, אלל דיעזען איבעלן אכצוהעלפֿען, בעשליסע

פיללמע דען פלאטין, אויף דעם ער זיך שטעללע אדער געשטעללט וואר, פאלל אונד גאנץ אויס, ער וואר איין גאנצער מאן. אונד זאלכער מאנער טהוט עס אין איזראעל וואהרליך נאָט! צאהלרייך זינד זיינע שילער, דיא אין דען געמיינדען איזראעלס דאז וואָרט גאָטטעס לעהרען אונד מאן מוסס געשטעהען, דיא מייסטען פאלגען דען פוסטאפפֿען איהרעס לעהרערס אונד מייסטערס. מיט גראָסער מיהע אונד אונגעהויערער אנשטרענגונג גרינדעטע ער דאז ראבבינער-סעמינאר, דעם ער ביז צו זיינעם אב-לעבען פֿאַרשטאנד אונד פֿיר דעססען ערהאלטונג ער מיט ניכט מינדערעס אייפֿער אונד הינגעכונג זיך אויפֿפֿערטע. אויססערדעם וואר ער איבעראל דאָרט צו זעהען, וואָ עטוואס פֿיר יודען אונד יודענטהום צו לייסטען וואר. אין דער יידישען געשיכטע ווירד דר. הילדעסהייםער יעדענפֿאלס איין קאפיטעל געווידמעט זיין, אין וועלכעס זיינעם ווירקען דיא פֿערדיענטע אנערקענונג נעצאללט ווערדען ווירד. זכר צדיק לברכה.

דיא הילפסאקציאן פֿיר באָריסלאַוו.

דיא שילדערונגען דעם יודענעלענדס אין באָריסלאַוו, דיא אויפֿרופֿע, דיא פֿאן פֿערשיעדענען זייטען ערלאססען וואר-דען, האבען איהרע ווירקונג ניכט פֿערפֿעלט. דיא שפענדען פֿלעססען צאהלרייך איין אונד עס וואָרע נור צו ווינשען, ווען שאָן דיא אויפֿרופֿע בעזאָנדערס ערלאססען ווארדען, דאָס וועניגסטענדיג נעלדער געמיינזאם צור פֿערטהיילונג אונד פֿערווענדונג געלאנגען זאללען, דענן נור דאנן ווירד דיא הילפסאקציאן איינע ראציאנעלע אונד פראקטישע זיין. דער פֿעראיין „אה-בת-ציון“ אין טארנאָו, וועלכער בעקאנטליך דען בעשלוס פֿאססטע, 50 ארבייטערפֿאמ-ליען נאך פאלאסטינא צו איבערווענדען, שרייטעט בערייטס אן דיא אויספֿיהרונג דיעזעס פֿאַרהאבענס. אס 12. ד. מ. טראפֿען אין באָריסלאַוו דעלעגירטע דעם פֿעראיינעם איין, וועלכע אונטער דען ארבייטערן דיא קראפֿטיגסטען אונד ארבייטסטיכטיגסטען וואָהלמען, דיא נאך פאלאסטינא בעפֿאַר-דערט ווערדען זאללען. אויססערדעם זאלל איינע געוויסע אנ-צאהל ארבייטער אין איינער שלעזישען פֿאבריק אויפֿנאמהע פֿינדען. דיא נאָט אונד דאז עלענד גרייפֿען אימער מעהר אום זיך אונד יע ראשערע הילפֿע צו טהייל ווירד, דעסטאָ בעסער !

דיא לאַגע אין פֿאַרײַ.

פֿארײַ, 16 יוני.

מיט בעוואונדערונגסווירדיגער ענטשיידענהייט נעהט יעטצט דאז פֿראנצאָזישע פֿאָלק דאראן, ריינען טיש צו מאַכען. וויא עס פֿריהער דען געגנערן דער רעוויזיאָן צו-יובעלטע, זאָ ווערדען זיא יעטצט אויף שריטט אונד טריטט פֿערפֿאלגט. דאז פֿראנצאָזישע פֿאָלק ווילל זיך קיינע האַלב הייטען געשטאמטען לאַססען, דאז איבעל מוסס מיט דער וואויצעל אויסגעראַטטעט ווערדען. ניכט נור דרייפֿוס זאלל בעפֿרייט, אויך דיא שולדיגען זאללען דער פֿערדיענטען שטראפֿע צוגעפֿיהרט ווערדען; אללע אללע זאללען זיא פֿאן דער שטראפֿענדען גערעכטיגקייט עראיילט ווערדען, זעלכסט ווען זיא דיא האַכסטען שטעללען אים רייכע בעקליידען, ווען זיא אויך אן דער שפיטצע דער ארמע שטעהען. ביא אללער פֿערעהרונג, וועלכע דיא פֿראנצאָזען איהרער ארמע ענטגענעכרינגען, קאנגען זיא עס דאך ניכט דולדען, דאָס שורקען אן דער שפיטצע

דערזעלכען שטעהען זאללען. דיא פֿערפֿאלגונג דער שול-דיגען גענעראלע ווירד מיט ענטשיידענהייט פֿערלאנגט, אונד אלס זיך דער מיניסטערפֿארזינדענט דיפֿי דיעזעס פֿערלאנגען ניכט וויללן צייגעט, ווארדען ער זאממט זיי-נעם גאנצען קאבינעט געשטירצט. דער שטורץ דיפֿיט געראדע אין דיעזעס מאַמענטע וואר צוואר קיין נוטער שאַכצוג, דענן מאן האָטטע צונאָכסט דיא גאָנצליכע בע-פֿרייאונג דרייפֿוס אבוואַרטען זאללען, בעפֿאַר דאז לאַנד אין איינע נייע קרויזע געשטירצט ווארדען. אלליין, עס שפריכט פֿיר דיא קאנסעקווענץ דער פֿראנצאָזען, דאָס זיא אין דעם מאַמענטע, אלס עס גאלט, דער פֿאַלשער-אונד ליגנערבאָנדע דאז האַנדווערק צו לענען, ניכט דען שלויען, אונפֿערלאַסליכען, צוויידייטיגען דיפֿי אן דער שפיטצע דער רעגירונג האַבען וואָללטע. טראַטצדעם דיפֿי אין דער לעטצטען צייט בעווייזע זיינעם מוטהעס געלעפֿערט האַט, טראַטצדעם עס איהם געלאנגט, ביא דעם גראָסען, אַם לעטצטען זאָננטאָג שטאטטגעפֿונדענען וועטטרענגען זאלכע מאַסערענעלן צו טרעפֿען, דאָס איינע נאָכמאָליגע דעמאָנ-סטראַציאָן געגען דען פראזידענטען דער רעפובליק גאנץ וויא גאר אויסגעשלאַסען וואר — טראַטצדעם מוססטע ער טאגס דארויף דען פלאטין ריימען אונד דען מיניסטער-שמוהל איינעם אנדערען, ווירדינערען איבערלאַססען.

איין זאלכער איזט צוואר ביז הייטע נאך ניכט גע-פֿונדען וואָרדען. דיא מאַיאָריטאָט דער קאמער ווילל נור איינעם זאלכען קאבינעט פֿערטרויען ענטגענעכרינגען וועל-כעס דאז שטריקטע פֿערשפרעכען אָבעכען ווירד, אין דער ערלעדיגונג דער דרייפֿוס-אפֿפֿאַרע ביז אין דען לעטצטען קאנסעקווענצען צו געהען אונד פֿאַר ניכטס צוריקקע-זען. דער פֿאָם פראזידענטען מיט דער קאבינעטסכיל-דונג בעטרויטע פֿאַאַַקאַר מוססטע דעסחאלב זיינען פֿערזוך, איין מיניסטעריאום צו בילדען, אויפֿנעכען, וויל ער ניכט דען מוטה האַטטע, אלל דיעזעס צו פֿערשפרעכען. אלס נייע קאנדידאטען געגנט מאן יעטצט בורשאַ, קאנסטאנס, בריססאָן אונד וואַלדעק-רוססאָה. דער געאייג-נעטעסטע קאנדידאט וואָרע וואָהל בריססאָן, וועלכער דיא רעוויזיאָן איינגעלייטעט האַט. מאן בעפֿירכטעט יעדאָך, בריססאָן ווערדען זיא זאכע מיט גלאַסע-האַנדשוהע בע-האַנדעלן אונד מאן ווירדע דעסחאלב קאנסטאנס, דער פֿאן זיינער מוטהיגען ניעדערווערפֿונג בולאנשע'הים הער בע-קאנט איזט, פֿאַרציעהען. יעדענפֿאלס דירפֿטען דיא גאָכ-סטען טאָגע אויפֿשלוסס דאריבער ברינגען.

זאָ לאַ ווילט בערייטס אין פֿאַרײַ. ער האַט זיינע ריקקעהר אין איינען גלאַנצענדען אַרטיקעל בעקאנט גע-געבען, אונד ערוזכט צום שלוסע דעסזעלכען דען שטאאַטס-אנוואַלט, איהם זיין אורטהייל צוצושטעללען. דאז איזט ביז הייטע ניכט געשעהען. פֿיעללייכט לאַסטט מאן יעטצט איבערהויפט דען גאנצען פראָצעס פֿאללען.

אויך דער ערלע פֿיקאַר איזט בעפֿרייט וואָרדען. צוערסט ווארדען ער אויף פֿרייען פֿוס גע-זעטצט, אייניגע טאָגע שפּאַטער ווארדען דיא אַנקלאַנע געגען איהן איבערהויפט פֿאללען געלאַססען. ביינאָהע איין גאנצעס יאָהר שטאכטעטע דער ערלע, אונערשראָקקענע מאַנן אים קערקער. יעטצט ווארדען ער פֿרייגעלאַססען. דיא ערהעבונג דער אַנקלאַנע געגען איהן וואר קיינע קליינערע שורקערייאַלע דיא פֿעראורטהיילונג דרייפֿוס.

דרייפֿוס בעפֿינדעט זיך בערייטס אויף דעם ווענע נאך פֿראנקרייך. ער דירפֿטע אַס 25. אָדער 26. דיעזעס מאָנאטס אויף פֿראנצאָזישעם באָדען לאַנדען אונד דעם

הויפטזאכליך וועגן אַראַנשענפראכטען. מער אָדער וועניגער רעגלמאַסיג ענטווערדען אויך ענגלישע דאמפערעכעוויטצער פֿאַן אלעקסאַנדריען איינען קיסטענדאמפער אום אַראַנשען אָדער אַנדערע פֿראכט. אַנדערע ענגליש האַנדעלסשטעלע קאָם-מען פֿאַן צייט צו צייט, וואָהערענאָ דער סאָיאָן אויך צווייאַ ביז דרייאַ טוריסטענדאמפער אונטער ענגלישע פֿלאַנגע. דייטשע, רוססישע אונד אַסטערייכישע דאמפערשטעלע לאַנדען רעגל-מאַסיג מיט ברעפֿען אונד פֿראכטען.

בייאַ דער איין- אונד אויספֿוהר איזט אַס שטאַרקסטען עניפֿטען פֿערטרעטען (81.906 פֿונד שטערלינג אויספֿוהר, 68.500 פֿונד שטערלינג איינפֿוהר); גראַסברייטאָניע, דיאַ מירקייא אונד פֿראַנקרייך זינד אין פֿאַסט גלייכער ווייזע מיט 60.000 פֿונד שטערלינג בעאַהייליגט, דאַן פֿאַלגען איטאַליען אונד דייטשלאַנד מיט 7.600, רוססלאַנד מיט 4000 פֿונד שטערלינג. זעלבסט אַמעריקאַ ווירד מיט איבער 1000 פֿונד שטערלינג אַנגעפֿיהרט. בייאַ דער איינפֿוהר ראַגט נאָך עניפֿטען פֿראַנקרייך מיט 56.000, דיאַ מירקייא מיט 48.000, רוססלאַנד מיט 39.000 פֿונד שטערלינג הערפֿאַר; עס פֿאַלגען גראַס-ברייטאָניע אונד דייטשלאַנד מיט יע 30.000, איטאַליען מיט 17.000 אונד אַמעריקאַ מיט 3000 פֿונד שטערלינג.

בעצייכענענדיג פֿיר דיאַ דאָרטנע פֿערוואַלטונג איזט, וואָס דער קאָנזולאַראַגענט איבער איינע בריקע בעריכטעט, דיאַ פֿאַר 4 יאָהרען מיט איינעם קאָסטענאויפֿוואַנדע פֿאַן 4000 פֿונד שטערלינג אויף דער שטראַסע פֿאַן יאפֿאַ נאָך נאכאַלוס איבער דען וואַד-מוסראַראַ געבויט וואָרען וואַר; „אַלס דיע-זעלבע איין יאָהר נאָך איהרער עריכטונג פֿאַן דען פֿלוטהען וועגעריסען וואַרדע, בלייבט זי צערשטאַרט, ביז דער בעווך דעם דייטשען קאָזערס אין אויסזיכט שטאַנד, וועלכער דיעזע בריקע פֿאַססירען מוסטעט.“ דער קאָנזולאַרבאַטע קלאַנט פֿערנער איבער דיאַ האָהען פֿרייזע דער קאָרנערפֿריכטע, וועל-כע טראַקט גוטער ערנטע אים יאָהרע 1898 אָהנע אויסלאַגנדישע מעהלענדונגען איינע הונדערטנאָהע האָהע ערריכט האָטעטען. אויך דער עקספֿאָרט פֿאַן אַראַנשען וואַר טראַקט דער גוטען ערנטע אינפֿאַלגע דער לעבאַפֿטען קאָנקורענץ אונטער דען עקספֿאָרטערען וועניג לאַהענע, אונד מעהרערע פֿירמען האָט-טען גראַסע פֿערלוסטע צו פֿערצייכענען. אַלס בעזאָנדערס פֿרוכטבאַר בעצייכענעט דער קאָממעריעללע פֿערטרעטער גראַס-ברייטאָניענס דיאַ אומגעבונג פֿאַן גאַצאַ (גת), דיאַ וועגען איהרער ערגעביגקייט מער געשטאַצט ווירד, אַלס איהרענע אין אַנדערער בעצירק אין גאַנץ פֿאַלאַסטיאָ.

פאליטישע רונדשוואַ

נאָך פֿיעלען אונטערהאַנדלונגען איזט עס ענדליך געלונ-גען, דיאַ אויסגלייכסרײַזע אין אַסטערייך-אונגאַרן צו לאָזען. דיאַ אונגאַרן האָבען נאכגעגעבן, דאָס דאָ צאָלל-אינד האַנדעלסבינדניס צווישען ביידען רייכסהאַלפֿטען שטאַטט ביז 1903 ביז 1907 דויערן זאָלל, דאָס נייע שטאַטט דער אַסטערייכיש-אונגאַרישען באַנק זאָלל מיט 1 יאָנער 1900 אין קראַפֿט טרעטען אונד ביז 1910 געלטונג האָבען. זאָללע יע-דאָך ביז 1907 קיין נייעס צאָלל- אונד האַנדעלסבינדניס צו שטאַנדע קאָסטען אונד צווישען ביידען רייכסהאַלפֿטען צאָלל-שראַנקען עריכטעט ווערדען, דאַן טריטט אויך דאָ באַנק-שטאַטט אויסער ווירקזאַמקייט אונד איינע טרעננונג דער באַנק איין. דיאַ מיטטעלאַיאַראַפֿאישען האַנדעלספֿערטראַגע. וועלכע אים יאָהרע 1903 אַבליפֿען, זאָללען נור ביז 1907 פֿערלאַנגערט ווערדען, אום פֿיר דען פֿאַלל, אַלס איינע ווירטשאַפֿטליכע טרעננונג ביידער רייכסהאַלפֿטען איינטרעטען זאָללע, קיינע שוועריגקייטען צו ביעטען. דאָס זינד דיאַ הויפטפֿונקטע דער

מוליטאַרגעריכטע אין רעננעס איבערגעבען ווערדען. דיאַ פֿערהאַנדלונג ווירד ערסט אים מאַנאַט אויסנוסט שטאַטט-פֿינדען. ביז דאָהין ווירד דיאַ אַפֿפֿאַרע דריי פֿום נאָך אַללע וועלט אין אַטהעס האַלטען, דען אין פֿראַנקרייך איזט עבען אַללעס מאַנליך...

אויס אַלגייער קאָסטען ווייטער טרויריגע נאכריכטען, דיאַ פֿערהאַנדלונגען דער יודען נעהמען טאָגליך איבערהאַנד אונד צוואַר אין פֿיעל פֿרעבערע אונד נייערערטראַכטיגערער ווייזע אַלס ביזהער. עס שיינט, דאָס דער גאָווערנער דיע-זעס טרייבען דורך ויין וואָהלוואַללען בילליגט אונד דעם-האַלב בעפֿאַרדערט. אויפֿנאכע דער נייען רעגירונג ווירד עס ויין, אויך דיעזע שטעללע מיט איינעם נייען, ווירד-גערען מאַן צו בעזעטצען.

אויס פֿאַלאַסטיאָ

דעם בעריכטע דעם ענגלישען קאָנזולס אין יאפֿאַ איבער דאָ הייליגע לאַנד אים אַכגעלויפֿענען יאָהרע ענטנעהמען וויר פֿאַלגענדעס: דיאַ פֿאַרטגעשריטענסטען אונד פֿרוכבאַר-סטען קאָלאָניען אין דער נאכבאַרשאַפֿט פֿאַן יאפֿאַ זינד דיאַ יידישען קאָלאָניען. דיאַ לעטצטע וויינלעזע וואַר זעהר רייך, בעזאָנדערס אין דער קאָלאָניע „ראשון-לציון“. דאָס אַנאַהערנד גענויע ערגעכניסס איהרער פֿראַדוקציען פֿאַן ויין אונד קאָניאַק בעלייפֿט זיך אויף 1 מיליאָן 679,146 קילאָגראַמס ויין אונד 84,375 קילאָגראַמס קאָניאַק. גראַסע האַפֿטונג-גען ווערדען געהענט אין בעזאָג אויף פֿערנערע פֿערבעסער-רונג דער קוואַליטאַט דיעזער וויינע, דערען כלומע דעריעניגען פֿיעלער פֿראַנצאָזישער וויינע גלייכקאָממט. דיאַ קאָלאָניסטען פֿאַן „פתח-תקוה“ האָבען בעגאַנגען, איינען גראַסען טהייל איהרעם באַדענס מיט אַראַנשענביימען צו בעפֿלאַנצען. מאַן שאַכטצט דען היעפֿיר בעשטימכטען גרונד דעם אומפֿאַנגע פֿאַן 100 גאַרטען דער היעזיגען דורכשניטסגראַסע גלייך. — דיאַ אַקקעבוי-שולע „מקוה-ישראל“, וועלכע דער פֿאָרוער „אַליאַנץ“ געהאַרט אונד אויף דער שטראַסע נאָך יערוואַלעס געלעגען איזט, איינע האַלבע שטונדע פֿאַן יאפֿאַ ענטפֿערנט, בעפֿינדעט זיך אין שטעטעס פֿאַרטשריטטע. אין דיעזער שולע בעפֿינדען זיך רע-געלמאַסיג געגען 100 דאָרט וואָהנענדע שילער, וועלכע אויף קאָסטען דער „אַליאַנץ“ געקליידעט, גענאָהרט אונד אונטערשטיצט ווערדען; פֿיעלע פֿאַן דען צאָלינגען ווערדען נאָך בעענדיגונג איהרער שטודיען נאָך פֿאַרזי געשיקט אונד געהען, נאכדעם זיאַ אין דער פֿראַנצאָזישען הויפטשטאָרט איהרען שטודיענגאַנג פֿאַללענדעט האָבען, אַלס לעהרער אָן דיאַ פֿערשיעדענען שולען דער אַליאַנץ אַב. אויף דיעזע ווייזע זעהען דיאַ צאָלינגע איינע האַפֿטונגספֿאַללע לויפֿבאַהן פֿאַר זיך עראַפֿפֿעט. דיעזעס אינ-סטיטוט האָט איינען גראַסען טהייל זיינעם באַדענס דעם וויינבוי געווידמעט; דער אין „מקוה-ישראל“ פֿראַדוצירטע ויין איזט אויסגעצייכענט; דיאַ לעטצטע וויינערנטע האָט 111.504 קילאָגראַמס ערגעבען. דיאַ פֿלאַנצונג פֿאַן מוילבערביימען פֿיר דיאַ צוכט דער זיידענרויפֿע ווירד עבענפֿאַללס אימער מער אויסגעדרעהנט.

דער קאָנזול בעשפֿריכט היערויף דיאַ בעדייטונג יאפֿאַ'ס אַלס אויספֿוהר-האַפֿען. יאפֿאַ האָט פֿיר פֿאַלאַסטיאָ אונגעפֿאַהר דיעזעלכע בעדייטונג, וויא טריעסט פֿיר אַסטערייך אָדער האַמבורג פֿיר דייטשלאַנד. ליידער בעפֿינדעט זיך דער האַפֿען אין איינעם בעקלאַגענסווערטען צושטאַנדע. דער האַפֿען איזט אַפֿפֿען, אָן איינער זעהר אונצוגאַנגליכען שטעללע דער קיסטע אונד וואָהרענד דער ווינטערשטירמע געראַדע צו אונצוגאַנגליך. איינע ענגלישע דאמפֿערליניע לייפֿט דריימאַל אים מאַנאַט אָן,

ראש ווארטעטע. ענדליך ווארדע איז זאכע צו לאנגוויי-
ליג אונד ער בעגאב זיך נאך הויזע אונד דיא געפלאנטע גע-
זאמטסאויפנאהמע אונטערבליעב. דיא היעזיגען אנטיסעמיטישען
בלאטטער שיימען פאר וואטה איבער דיעזע "ידישע ארא-
גאנק"; דיא יידישען מאטוריסמען הינגעגען פערדיענען נור לאב
אונד אנערקענונג פיר איהרע מאנהאפטע האלטונג, וועלכע
נאכאמונג פֿינדען מאגע. דער לעהרער ה' שפיטצער, וועל-
כער איין ענטשיידענער אסטימלאטאר איז אונד, אלס עס
פאר אייניגען מאנאטען אין דער ווענער אוניווערסיטאט צווישען
דען יידישנאציאנאלען אונד אנטיסעמיטישען שמודענטען צו
שמרייטניקייטען קאס, ניכט גענוג העפטיג געגען דיעזע "ידישע
אויפֿרינגליכקייט" אייפֿערן קאננמע — ה' שפיטצער נון מאגע
בעדענקען, וואהין ער עס מיט זיינער אסטימלאציען געבראכט
האט. פֿיעללייכט ווירד ער יעצט איינעם בעסערן בעלעהרט,
דאס ניכטס "אויפֿרינגל כער" איז, אלס גערעדע דיא אסטי-
מלאציען...

(קראקווא.) איינע ריכטיגע אנטווארט ערטהיילטע איין
היעזיגער יידישער קויפֿמאן איינעם אנטיסעמיטישען רעדאקטער.
אויס פֿערלויפֿע איינעם געשפראכעם איבער דיא אפפארע דריי-
פוס זאגטע נאמליך דער לעצטערע: "וואוואל דער קאססא-
ציאנסהאף, אלס אויך דער מיניסטערפראזידענט אונד דער פרא-
זידענט דער רעפובליק — פאן זאלא, פיקאר אונד דען צייטונגען
גאר ניכט צו רעדען — זיינען פאן דען יודען בעשטאכען וואר-
דען". ווא האבען רעכט, זאגטע דער יידישע קויפֿמאן. אבער
זאגען ווא מיר נור זעלבסט, וועלכע אכטונג פֿערדיענען דיא
יודען, דאס ווא פֿיר דיא בעפרייאונג איינעם יודען זא פֿיעל געלד
הערגעבען, אויס דיא גראססטען ווירדענטראגער פראנקרייכס צו
בעשטעכען; אונד וועלכע פֿעראכטונג פֿערדיענען דיא ניכטויר-
דען, דיא אויס געלד פֿיר אללעס צו האבען זינד, זעלבסט וועגן
זי דיא האכסטען שטאטסוויירדען איינגעהטען. פראבירען זי
נור, איינען יידישען ראבבינער צו בעשטעכען, ער מאגע איינען
פֿיר "טרפה" בעפונדענדען אכס אלס "כשר" ערקלארען, אונד זי
ווערדען זיך איבערצייגען, דאס ער דיעזעס אנערביטען אויפֿס
אללערענטשיידענסטע צוריקווייזען ווירד. הינגעגען דער ניכט-
יודע איזט בעשטעכונגען לייכטער צוגאנגליך, ווא זי עס יא
זעלבסט בעהויפטען, זעלבסט וועגן ער פראזידענט איינעם גאנ-
צען רייכעס איזט — אונד דאך בעקאמפֿען זי דיא אנגעבליך
יידישע אונמאראל! "... מאן קאנן זיך דענקען, מיט וועלך לאנ-
גען נאזע דער אנטיסעמיטישע רעדאקטער נאך דיעזעס גע-
שפראך אכגעצאגען איזט.

F.

(קראקווא.) אס 15 ד. מ. פאנד היער דיא בירגער-
מייסטער וואהל שטאטט. דיא קלעריקאלען אונד אנט-
סעמיטען ענטוויקעלטען איינע לעבהאפטע אגיסאציען, אויס אן
שטעללע דעם ביזהעריגען ליבעראלען בירגערמייסטערס פֿריער-
ליין דען קלעריקאלען גראף אנדראס פאטאצקי צו וואה-
לען. זי ווארען זא זיעגעסזיכער, דאס דיא היעזיגען אנטיסע-
מיטישען בלאטטער בערייטע געדרוקטע פלאקאטע פֿארבע-
רייטעט האטטען, דאס פאטאצקי געוואהלט ווארדע. זי האל-
טען זיך אבער איינע וואהלפֿערדיענטע ניעדערלאגע, אינדעם
דאנק דער ענטשיידענען געגענאגיסאציען דער יידישען גע-
מיינדעראטהע ה' פֿריעדליין מיט 30 געגען 27 שטימען
צום בירגערמייסטער וויעדערגעוואהלט ווארדע.

(קראקווא.) דער פראצעס פֿארבער, וועלכער זיך אויס
פאריגען יאחרע פאר דען שראנקען דעם היעזיגען שוואורגע-
ריכטעס אכשפיעלטע, איזט נאך אין אללער עראינערונג. חיים
פארבער אונד זיין זאחן סאלאמאן זינד דער אנטיסעמיטישען
מאכיאציען צום אפפער געפאללען אונד וועגען טאדטשלאגעס
ערסטערער צו 4 יאחרע, לעצטערער צו איינעם יאחרע קער-

פֿעראיינבארונג, וועלכע יעדענפאלס פֿיר אונגארן גינסטיגער זינד,
אלס פֿיר אסטערייך. דאס צאלל- אונד האנדעלסבינדניסס איזט
פֿיר אונגארן עכענוא נאטהווענדיג אלס פֿיר אסטערייך, הינ-
געגען דאס נייע באנקשטאטט ברינגט נור דען אונגארן פאר-
טהיילע, אינדעם זיאמיט דעם פארציגליך אסטערייכישען געלדע
דער באנק איהרע אינדוסטריע פארדערן קאננען. אויס אללע-
מיינען איזט דיא אויסגלייכסקרייע ניכט אויפֿגעהאבן
זאנדערן אויפֿגעשאכען, דענן אויס יאחרע 1907 ווערדען
וויר ווידער אס זעלבען פונקטע שטעהען ווא הייטע. דאמיט
איזט נור צייט געוואננען, פֿיעללייכט געלינגט עס אויס לויפֿע
דיעזער יאחרע, דיא געגענוואטצע דערארט אויסצוגלייכען, דאס
דער נאכסטע אויסגלייך לייכטער ערלעדיגט ווערדען ווירד.

— הינגעגען דיא אינגערע קרייע אין אסטערייך
האררט נאך אימער איהרער לאזונג. ניעמאנד ריהרט איינע
האנד, אויס דיא סיטואציען צו ענטוויירדען, אבצוואר עס דאך
ראטהאטער ווארע, צוערסט דיא אינגערע קרייע צו לאזען, דאנן
ווארע דיא איינסערע קרייע פֿיעל לייכטער אונד פֿיעל פאר-
טהיילהאפטער געלאזט ווארדען. צו דיעזער ערקענטניסס שיינט
מאן ביא אונד נאך אימער ניכט געלאנגט צו זיין. על מה תוכו
עוד תוסיפו סרה! יע מעהר שאדען דעם רייכע אונד זיינען
בעוואהנערן צוגעפֿיגט ווירד, דעסטא הארטנאקקיער בעהארערן
אללע פארטייען אויף איהרען יוסטאמענט-שטאנדפונקטען. ווא-
הין זאלל דאס פֿיהרען?

— ביא דער פֿריעדענסקאנפֿערענץ אין
האג שיינט ניכט אללעס גוט צו קלאפערן. אונטער דען
העררען, דיא איבער דען וועלטפֿריעדען בעראטהשלאגען, איזט
זעלבסט איין שמרייט אויסגעבראכען. זי קאננען זיך איבער
פאסט קיינען פונקט אייניגען אונד יעדער פֿערדאכטיגט זיינע
קאללעגען, אלס אב זי דיא שטארעפֿריעדע ווארען, וואהרענד
נור ער עס עהרליך מיינט. דיעזע שמרייטיגקייטען זינד בערייט
אייך אין דיא אפפֿענטליכקייט געדרונגען אונד עררעגען זעלבסט-
פערשטאנדליך אין דען בעטהייליגען קרייזען גראסעס ביט-
טערניסס. דער צאר זאלל זיך געאייסערט האבען: "אלס צאר
ווירד מיר דיא ערגעבניססלאזיגקייט דער קאנפֿערענץ ווענג
בעריהרען, אלס מענש הינגעגען טהוט עס מיר זעהר ליר,
דאס דאבייא ניכטס צום וואהלע דער מענשהייט געשעהען
ווירד". ווא דער צאר דענקען וואהל אויך אללע מענשען, מיט
אויסנאהמע פֿיעללייכט דער צינפֿטיגען דיפלאמאטען.

קראניק.

(קראקווא.) דיא שולער דעם גימנאזיאומס אין פאד-
גורזע ביא קראקווא, וועלכע דיעזעס יאחר איהרע
מאטוריאטספריפונג אבגעלעגט האבען, וואללמען זיך צוואם-
מען מיט איהרען לעהרערן פאטאגראפירען. דיא יידישען מא-
טוריסמען, אונטערשטימטע פאן אייניגען קריסטליכען קאללעגען,
בעהארטען דארויף, דאס אויך דער יידישע רעליגיאנסלעהרער ה'
ס. שפיטצער אונטער דען לעהרערן פלאטץ נעהמען
מאגע. דער קאטהאלישע קאטעכעט שפראך זיך דאגעגען אויס,
מיט דער בערגינדונג, דער יידישע רעליגיאנסלעהרער נעהמע
געזעטצליך איינען ניעדריגערען ראנג איין אלס דיא אנדערען
לעהרער אונד זייא דעסהאלב ניכט בערעכטיגט, אונטער דיע-
זעלבען צו ערשיינען. אויך איין אנדערער גימנאזיאלפראפעססאר
שלאסס זיך דען אויספֿיהרונגען דעם גייסטליכען אן. דיא ש-
לעך הינגעגען ערקלארטען, אהנע דען יידישען רעליגיאנסלעה-
רער וואללען אויך זי זיך ניכט פאטאגראפירען לאססען.
איבער דרייא שטונדען ווארדע הין אונד הער דיסקוטירט אונד
אונטערהאנדעלט, וואהרענד דער פאטאגראף מיט זיינעם אפפא-

(וויזען.) דאז אנטמיסעמיטישע „דייטשע פאלקסבלאטט“ ווארדען וועגן איינעם העמטארטיקעלס געגען דיא יודען אין אנגעלע- געהייט דעם מאדענמאָרדעס אין פאלנא קאָנפֿיסצירט. דיא רעאַקציען איבעררייכטע דאָגעגען איינע בעשווערדע אן דען פרעססע־סענאַט, פֿאַר וועלכעס אַם 8. ד. מ. דיא פֿערהאַנדלונג שטאַטספֿאַנאַר. שטאַטססאַנוואַלט דר. באָביטש באַט אום אַבווייונג דער בעשווערדע אונד פֿיהרטע אַויס, דאַס, וויא אין פֿריהערער צייט פֿאַן פֿערגיפֿטעמען ברוננען, יעטצט פֿאַן דעם מאָרדען דעם ריטואַלמאָרדעס געשפּראַכען ווערדע, וועגן מאַן יודענעטצען אינסצענירען וואָללע, וועגן צופֿאַלליג איין יודע, וואס אָהנעהין זעלען פֿאַרקאָמט, איינען מאָרד בעגעהע, שפּרעכען געוויסע לייטע זאָפֿאַרט פֿאַן איינעם ריטואַלמאָרד. מיט גראָסען אונד פֿעטטען לעטטערען ווירד הערפֿאַרגעהאַבען, דאַס מאַן דיא לייכע דעם ערמאָרדעטען מאָרדענס אין פֿאלנא ביינאַהע בלוטלעך אויפֿפֿאַנד. עס איזט אַבער דאָך זאָ קלאַר, וועגן דער האַלו איינעם מענשען דורכשניטען ווירד, מוסס דאז בלוט אויסשטראָמען. דיא אים אַרטיקעל ענטהאַלטענען נאכריכטען זינד פֿאַלש, דעסחאַלב וואירדע דאז בלאַטט קאָנ- פֿיסצירט. דער געריכטסהאַף שטימטע דיעזען אויספֿיהרונגען דעם שטאַטססאַנוואַלטעס צו אונד וויעז דיא בעשווערדע אַב. (וויזען.) בייא דען פֿראַצעססאָנען אַם פֿראַהנלייכנאַמס- זאָננטאַגע וואירדען אויך פֿיעלע יידישע קינדער בעמערקט, וואָ- ריכער דיא אַנטיסעמיטישען בלאַטטער נאַטירליך אין וואיטה געריעטהען אונד פֿאַן איינער דעמאָנסטראַציען דער „יודענינג“ לינגע“ שפּרעכען. דיעזער פֿאַרגאַנג איזט אין דער מהאַט, פֿאַס יידישען שטאַנדפּונקטע אַויס, זעהר בעדויערליך.

(וויזען.) דער „אַלגעמיינע העבראַאישע יפֿראַכפֿעראַיין“ עראַפֿפֿעט מיט אַנפֿאַנג דעם נאָכסטען שוליאַהרעס אינענטי געלטליכע לעהרקורזע פֿיר ערוואַכענע, וועלכע 2 ביז 3 מאל וואָכענטליך שטאַטפֿינדען זאָללען.

(וויזען.) צום דעקאַן דער מעדיצינישען פֿאַקולטאַט דער היעזיגען אוניווערזיטאַט פֿירם קינפֿטיגע שוליאַהר איזט אונזער גלויבענסגענאָסעס פֿראַפֿעססאָר דר. צוקערקאַנדעל געוואָהלט וואָרדען. צום רעקטאָר דער טעכנישען האַכשולע וואירדע פֿראַפֿעססאָר דר. סימאָן צייזעל געוואָהלט.

(וויזען.) דער אויססעראָרדענטליכע פֿראַפֿעססאָר אן דער היעזיגען אוניווערזיטאַט, דר. מאַריטש בענעדיקט, איזט צום אָרדענטליכען פֿראַפֿעססאָר ערנאַנט וואָרדען.

(בודאַפֿעסט.) אין איינער דער יינגסטען זיטצונגען דעם רייכטמאַגעס עראַייגעטע ויך פֿאַלגענדער צווישענפֿאַלל: דער קלעריקאַלע אַבגעאָרדעטע קאַלמאַן, איין קענער דער העב- ראַאישען שפּראַכע, ציטירטע אים לויפֿע זינער רעדע איינען זאַטץ אַויס דער ביבעל אים אורטעקסט. אים אַבגעאָרדעטענער הויזע זיטצען 10 יידישע אַבגעאָרדעטע אונד קיינער דערזעל- בען פֿערשטעהט איין וואָרט העבראַאיש. דארויף אַנשפּיעלענער, בעמערקטע דער אַבגעאָרדעטע קאַלמאַן איראַנשי: „דאַמיט טיך דיא יידישען אַבגעאָרדעטען פֿערשטעהען, ווילל איך דען ווערז אויך אינס אונגאַרישע איבערזעטצען“. אים הויזע הערר- שטע היעריבער לעבאַהאַפֿטע הייטערקייט; אָב אויך דיא יידישען אַבגעאָרדעטען געלאכט האַבען? זיא האַטטען זיך ליעבער שאָמען זאָללען!—

(קלויזענבורג.) דער היער קירצליך שטאַטטגעפֿונדענדער סמודענטענקאַנגרעסס נאַהם ענטשיידען געגען דיא אַנטיסעמי- טישען פֿאַרגאַנגע אן דער בודאַפֿעסטער אוניווערזיטאַט שטעל- לינג. דיא צענטראַלע דער סמודענטענשאַפֿט וואירדע נאָך קלויזענבורג פֿערלעגט.

(הערמאַנשטאַדט.) היער וואירדע דיעזער טאַגע אין פֿייערליכער ווייזע דער גרונדשטיין צו איינער נייען אַרטהאַ- דאָקסען סינאַגאָגע געלעגט.

קער פֿערהאַנדלונג היילט וואָרדען. דער קאַססאַציאָנסהאַף האָב דאז אור- טהייל בעציגליך סאַלאַמאָן פֿאַרבער אויף אונד אָרדעטע איינע נייע פֿערהאַנדלונג אָן. דיעזע אַבער האַט ניכט שטאַטטגעפֿונדען, דעגן דיא שטאַטססאַנוואַלטשאַפֿט ליעסס דיא אַנקלאַגע גאַנץ פֿאַללען. אים אינטערעסעס דער וואַהרהייט וואָרע איינע נייע פֿערהאַנדלונג נור געבאַטען, דעגן בייא דערזעלבען קאַננטען פֿיעללייכט דינגע ענטהיילט ווערדען, דורך וועלכע אויך דיא אונשולד דעם חיים פֿאַרבער אַנס ליכט געקאָממען וואָרע. דאז איזט ליידער ניכט געשעהען אונד דער אַרמע מאַן מוסס וויי- טער אים געפֿאַנגניסס שטאַכטען, אַבצוואַר דיא אומשטאַנדע, וועלכע פֿיר זיינע שולד שפּרעכען, ניכט גאַנץ אויפֿגעקלאָרט זינד.

(קראַקויא.) דיא באַדעסאיואָן האַט בערייטס איהרען אַב- פֿאַנג גענאָממען אונד מיט דערזעלבען בעגאַנג אויך דער אַנטיסעמיטיזמוס אין גאַר מאַנכען קוראַטען צו שפּוקקען. דיא אַנטיסעמיטישען בלאַטטער פֿעראַפֿענטליכען שאָן גאַנצע לוי- סטען „יודענריינער“ קוראַטע, דאז הייססט זאָלכער, אין וועלכען יודען גאַר קיינע אויפֿנאַהמע פֿינדען אָדער וועניגסטענס אונגערן געזעהענע גאַסטע זינד. אונזערע גלויבענסגענאָסען דירפֿטען היעפֿאַן דיא לעהרע ציעהען אונד — זאָווייט אַלס מאַגליך — נור זאָלכע אַרמע אויפֿזוכען, וואָ זיא ניכט איהרעס גלויבענס אונד איהרער אַבשטאַממונג וועגען פֿערהאַנגט אונד צוריקגעזעטצט ווערדען. דאז זינד דיא יודען זיך זעלבסט אונד איהרע עהרע שולדיג!—

(דעמבערג.) דאז שקרוטיניאום דער פֿאַר מעהר אַלס 2 מאַנאַטען שטאַטטגעפֿונדענען געמיינדעראַטסהוואַהלען אין אונ- זערער שטאַדט — וועלכעס אין פֿאַלגע דער זאָנערבראַרען וואַהלאָרדונג איינע זאָלכע צייט אין אַנשפּרוך ניטמט — איזט נון צו ענדע. דיא פֿערלוסטע, וועלכע דיא יודען בייא דען פֿאַר- לעטצטען וואַהלען ערלייטען, אינדעם זיא דאַמאַלס 8 מאַנדא- טע איינביססטען, וואירדען אויך דיעסמאַל ניכט גאַנץ וועטט געמאַכט. דענאָך געלאנג עס דען יודען טראָטץ דער העפֿטיג- סטען געגענאַגיטאַציען דער אַנטיסעמיטען, דרייא פֿריהער איינ- נעגעהאַבטען מאַנדאַטע ווערדען צו עראָבערן, אונד צוואַר וואירדען דיעסמאַל פֿאַלגענדע גלויבענסגענאָסען געוואָהלט: דיא ראַבבּינער שמעלקעס אונד דר. קאַראַ, דיא אַבגעאָרדעטען דר. ביק, דר. גאָלדמאַן, דר. לאָווענשטיין אונד פֿיעזעס-פֿאַראַ- טינסקי, פֿערנער דיא העררען בלוטענפֿעלד, בייזער, דר. מאַהל, דר. פֿיסעק, דר. האַלצער, דר. א. רייס, פֿריעד, יאַנאַס אונד נ. מאַיער. עס איזט ניכט אויסגעשלאָסען, דאַס בייא דען נאָך בעפֿאַרשטעהענדען שטיכוואַהלען נאָך איין יודע דורכגעבראַכט ווערדען קאָננטע. עס בלייבט נור נאָך צו ווינשען איבריג, דאַס דיעזע יידישען געמיינדעראַטטהע אויך אים געמיינדעראַטטהע יודען זיין זאָללען, דאז הייססט, דאַס זיא פֿיר דיא אינטערעססען איהרער גלויבענסגענאָסען מיט מוטח אונד ענערשיע איינטרע- טען. דעגן נור דאַן קאָננטען זיך דיא יודען איהרעס וואַהל- ערפֿאַלגעס פֿרייען.

(משערנאָוויטש.) דיא דירעקציען דעם היעזיגען אָכער- גימנאַזיאַומס, וועלכעס פֿאַן צירקאַ 50 פֿערצענט יידישער שילער בעזוכט ווירד, וואָללעט דאז קונסטשטיקקען דער וויענער אַנ- טיסעמיטען נאַכאַהמען אונד דיא טרעננונג דער שולקינדער נאָך קאַפֿעססאָנען דורכפֿיהרען. זאָ וואירדע אינע דעראַרטיגע איינטיהילונג פֿאַרגענאָממען, דאַס איינע קלאַסע דיעזעס גימ- נאַזיאַומס גאַנץ „יודענריין“ בליעב. דיא זאַכע עררעגטע אויפֿ- זעהען אינד דער פֿערטרעטער דער יודען אים לאַנדעסשול- דאַטטהע, קאזיגליכער ראַטח מיטטינגער, אינטערפֿעללירטע דיעסבעציגליך דען לאַנדעסשולאינשפּעקטאָר, וועלכער דיא פֿער- זיכערונג גאַב, דאַס דיעזע אונגעהאַריגקייט אַבכעשטעללט ווערדען ווירד.

(יערוואלעם). נאך דען נייעסטען סטאטיסטישען בעריכ-
טען לעבען אין פאלאסטינא צור צייט 40000 יודען, דארויטער
22000 אין יערוואלעם. צירקא 5000 יודען וואהנען אין דען
נייגערינדעטען אקערוויקאלאניען.

פאללעטאן.

פאן שמופע צו שמופע.

פאן נ. ראיקא. איבערזעצט פאן א. ש. ציממערס (זאליקעו).

I.

שאן אלס קנאבע איז הדר נאך צייכענעט זיך יצחק
פאן אללען ווינען גענאסען דורך פלייס, אויסדויער, אויף-
פאסטונגסראפט, פראמיגקייט אונד גוטע אויס. זיינע לעהרער
פראפעציהטען איהם גראסעס, איהרע בעהויפטונג מיט דעם
תלמודישען שפריכווארט „בזיוא מקטפא ידענא“ בעגרינדענד.
זיינע יונגער, דאז גאלדענע צייטאלטער, וואר אין דיכטעס גע-
וואלק אונד נעבעל געהילט; זייט ער צום פערשטאנדע קאם,
אסס ער ניע צור געניגע, וואר שטעטס דירפטיג געקליידעט,
גענאסס ניע וועלכעס פערגניגען, אויס וועלכען פאקטען וויר
שליעסען קאנען, דאס דא יונגער איהם נישט אנגענעהם
פערשטריך. דענאך וואר יצחק גליקליך אונד צופרידען,
גאנץ וויא ווין פאטער טורדוס...

טורדוס וואר אין ארמער טאג, ארם נאך אללען מענש-
ליכען בעגריפפען, וואס אין ליטווישען נישט צו דען זעל-
טענהייטען געהארט, דא דא גראסערע האלפטע דער דאז-
טיגען יידישען איינוואהנער אויס דער ארמען קלאסע זיך
רעקרוטירט.

וואס אונז אבער דאכייא אס מייסטען וואונדער נישט, אונד
אונד עס, דאס עס טורדוס זעלבסט בייא דיעזען פעהאלטניס-
סען געלאנג, זיינע פאמיליע צו ערנאהרען אונד גראסס צו ציע-
הען, אונד דאז צוואר אויף איינער ווייזע, וועלכע מיט אללען
פארשריפטען דער היגענע אונד סאניטאט איז קראסען ווי-
דערשפרכע שטאנד. איין פייכטעס דונקלעם לאך, פאלל שאד-
ליכער מאסמען, דעססען לופט דורך דא שטעטס ברענגענדע,
רויכע לאמפע שטארק בעאיינשטאטיגט וואונדע, איין פאסט
אימער לערער טאנען, בייא פייערליכען געלענעהייטען נור
מיט קארטאפפעל אונד צוויבעל געפיללט, דאז ווארען דא לע-
בענסטאפען, אן וועלכען טורדוס זייט זיינער יונגער געוואהנט
וואר אונד אין דיעזעס זינע ערצאג ער אויך זיינע פאמיליע;
זעלבע געדיעה אויך, דא זעלבסט דיעזע ענטבעהונגען נישט
פערטאכטען, איהרע צופרידענהייט צו רויבען.

דאז איזט דער לעבענסבאלאס, דאז פערנייגונגס-
עליקסיר אונדערער פארגאנגער, דאז איזט דא קראפט איינעם
פראסטען, דער אלטען צייט נאך אנגעהארענדען יודען, ווענן
איהן דאז עלענד אונד דאז ליידען אונדער איהרער שווערען
לאסט צו ערדריקען דראהען, נישט ער זיינע ציפלוכט אין
דאז אללערהייליגסטע אים בית-המדרש, דארט דריקט ער דען
קאפ מיט ביידען האנדען אונד פערטיפט זיך בייא דער לא-
זונג איינער שוועריגען תלמוד-שמעללע, בייא וועלכער בעשאפ-
טיגונג ער דא וועלט מיט אללען איהרען ליידען, מיט אללען
איהרען בעדירפניסען פערנייגונג, אונד אללעס איינער פאל-
ליגען נעגאציאן פרייזניכט, דיעזער פארטהייל וואר טורדוס גוט
בעקאנט אונד ער טאכטע אויך פאן דעמזעלכען אפמערס גע-
ברויך; ער פערנאסס דא גאנצע וועלט אום ויך, יא ווינע פא-
מיליע, ווענן ער אויף איינע דונקלע שטעללע אים מחרש"א
קאם.

(בערלין). דער פרוואטדאצענט אן דער מעדיצינישען
פאקולטאט דער היעזיגען אוניווערזיטאט, דר. מענדעלסזאנה,
איזט צום ארדענטליכען פראפעסאר ערנאנט ווארדען. — בייא
דער היער שטאטמיינדענדען „אויסשטעללונג פיר קראנקע-
פאלענע“ וואונדע דעם „פעראיינ פיר יידישע קראנקעפאלענע“
אין בעזאנדערעס אויסשטעללונגסצימער איינגעריימט, וועל-
כעס דורך זיינע איינריכטונג אויפזעהען ערענטעט. — דער אויף
תלמודישעס וויא אויף מעדיצינישעס געביעטע גלייך הערפאר-
ראנענדע געלעהרטע דר. מאקס ראויטצקי, איזט פאריגע
וואכע געשטארבען.

(פאריז). דער עהרענפראוידענט דעם קאססאציאנסהאפעס,
בעדארדעס, וואונדע פאריגע וואכע מיט גראסעס פאסט
אונדער צאהלרייכער טהיילנאמע צו גראכע געטראנען. דא
פראוידענטען דעם קאססאציאנסהאפעס זאוויא 6 ראטהע דעם-
זעלבען היעלטען דא ענדען דעם באהרטוכעס, דא לייכערעדע
היעלט דער פאריזער ראבנינער דרייפוס, דענן דער פערשטאר-
בענע וואר יודע — וואס ניעמאנד ביז צו זיינעם טאדע
וואוסטעט...

(בוקארעסט). דא יודענמעטצעלייען אין יאססי זינד נישט
פעראיינצעלט געבליבען. אויך אין בערלין, פאטרא אונד
אנדערען ארטען פאנדען אויסשרייטונגען געגען דא יודען
שטאטט. ביים בעסטען וויללען איזט דא רעגירונג נישט אין
דער לאגע, געגען דא אנטיסעמיטען ענערגיש איינצושרייטען,
ווייל דא וואהלען בעפארשטעהען אונד זיך דא רעגירונג,
דער יודען וועגען, עס מיט דען אנטיסעמיטען נישט פערדערבען
ווייל !!! מיט דען פערטראסטונגען ביז נאך דען וואהלען קאנען
זיך דא יודען אבער נישט אבשפייזען לאסען; וויא פערלוי-
טעט, פארדערן דא בעשאדיגטען פאן דער רעגירונג פאללען
שאדענערוואטן, דען זיא אויך ערהאלטען דירפטען.

(גאלאטין). אס 18. אונד 19. ד. מ. פאנדעט היער דא
דיעסיאהריגע קאנפערענץ דער רומאנישען ציאניסטען שטאטט.
(ווארשויא). געלעגענטליך דער היער קירצליך שטאטט-
פאנדענדען קולטורסאטהיס-וואהלען העררשט אין דער היעזיגען
יידישען געמיינדע גראסעס בעוועגונג. דא אנטאציאן ווירד זעהר
לעבהאפט בעטריבען. אונד צוואר נישט אימער מיט גע-
שטאטטעטען מיטטעלן. דא לאנדעספערעסעס האט זיך דיעזער
אנגעלעגענהייט בעמאכטיגט אונד דא בעקאממען דא יודען גאר
מאכע הערבע ווארטע צו הארען, דא ליידער נור בעגרינדעט
זינד, דענן דיעזער וואהלעקאמפף איזט איין ריין פערזאנליכער
קאמפף, דער ליעכער האטטע פערמיערען ווערדען זאללען.

(קיעו). אין דעם שטאטטען בנעק זאללמען דרייא
סינאגאגען געשלאסען ווערדען, ווייל זיא זיך אין דער נאהע
דער קירכע בעפאנדען, וואס אין רוסלאנד נישט געשטאטטעט
איזט. דא יודען ווענדעטען זיך אן דען צאר מיט דער ביטטע,
דא סינאגאגען ווייטער בעשטעהען צו לאסען, דא דיעזעלבען
נאך פאר ערלאסטונג דעם געזעטצעס (אום יאהר 1835) ער-
בויט וואונדען. דער צאר ארדנעטע איינע אונטערזוכונג אן,
דורך וועלכע דא ריכטיגקייט דיעזער אנגאכען פערסטגעשטעלט
וואונדע. אינפאלגעדעסען וואונדע דא ווייטערעבלאססונג דער
סינאגאגען אנגעארדנעט.

(זאפא). דאס דער אנטיסעמיטזמוס אין בולגאריען איז-
מער אינטענויווער ווירד, איזט הינלאנגליך בעקאנט. פיר דא
ראפנירטהייט דער בולגארישען אנטיסעמיטען שפריכט פאל-
גענדעס פאקטום: קירצליך זינד אין דער שטאט ראסגראד
אללע יודען אהנע דיענסטמאדכען געבליבען, ווייל איין אנט-
סעמיט דאז געריכט אויסגעשפרענגט האט, דאס דא יודען דען
דיענסטמאדכען וואהרענד דעם שלאפענס מיט איינער מאשינע
דאז בלוט אכציעהען וואללען.

טרויריגעס איזט. זאממליכע ארבייטען וועלכע דיא מאגד פערריכטען מוסס, געהאָרען אויך אין זיינען ווירקונגס־קרייז. אויססערדעם אָבליעגט איהם דער אונטערריכט דער קינדער אונד טאנכטאל אויך, אַלס גראַט־פֿיקאַציע, דעם בראָדגעבערס, וויא אויך מיטאונטער בילדעט ער איינע אויסהילפֿע אין דער שענקע אונד קיכע... נאָכדעם טודרום פֿאַרראַטע אָן קאַרטאָפֿ-פֿעל אונד צוועבעל — וועלכע לוקולישע געריכטע מאַן זיך נור אָן פֿייערשאַטען ערלויבטע — ערשאַפֿט וואָר, אונד יצחק זיך בערייטט איין בעדייטענדעס וויססען אים תלמוד ערוואָרבען האַטטע, נאָהם ער דען פֿאַסטען איינעם זאָלכען לעהרערס אָן. דאָס זיינע מעטהאָדע מיט דער דעם פֿאַראַגאָגען פֿעס ט א - לאַצ צי נוכט אים האַרמאָנישען איינקלאַנגע וואָר, איזט זעלבסט-פֿערשאַטאָנדיק, לאַנדליך-זימטליך, זאָנט יא איין אלטעס שפּריכ-וואָרט.

יצחק פֿערליעס זיינען צוויבערקרייז. ער פֿערטוישטע דאָ בית המדרש מיט איינער גאָנץ אנדערען וועלט, איינער וועלט דעם ווירקענס אונד שאַפֿענס, אָפֿטערס זאָגאר אין דער קיכע זיינעם בראָדגעבערס. דיא ווירפֿעל וואָרען געפֿאללען אונד דער ערסטע שריט געמאכט, ער וואָרד פֿאַן זיינעם פֿאַראַדעווע פֿעריאָגט, אום דען שווערען קאמפֿ אומס דאָזיין אויפֿצונעהמען. יצחק בעטראַכטעטע צום ערסטען מאל דיא וועלט מיט אויפֿטערקואַמען בליקען אונד לענטע זיך מאַנכע פֿראַגען פֿאַר. דער רעפֿאַרמאַציאָנס־גייסט, וועלכער דורך ליטהויען וועהטע, בעריהרטע אויך איהן אונד ווירקטע וואַנדערבאַר אויף זיין גע-מיטה, ער גלייך דאמאלס איינעם שלאַפֿטונקענען, דער פֿאַן איינעם שלעכטען טרוימע אויפֿגעשרעקט אונד אין קאַלטעם שווייסע געבאָדעט איזט. — איינע רוססישע ביכער, וועלכע צופֿאַלליג אין זיינע האַנדע קאמטע, ווירקטען אויף זיינען גייסט בעזאָנדערס, דיא קליינען איהם פֿאַלליג אונבעקאַנטען צייכען אונד שטריכע, דורכצוקקטען שטעטס זיין געהירן אונד פֿיללעטען עס מיט דער שאַדליכען סובסטאַנץ דעם צווייפֿעלס אויס. נאָך אונד נאָך בעהעררשטע איהן אויך דער גייסט דער פֿערצווייפֿ-לונג. דער ריינע היסטעל איבער איהן, דער גלויבענסהיממעל מיט דען שטערנען דער האַפֿעלונג אינד צופֿערזיכט, אומריי-סטערטע זיך, דער הייליגע גייסט דעם אינערן פֿריעדענס אונד רוהע, וויך, אונד טאכטע איינעם אָרקאַנע פֿלאַטץ, וועלכער איהן צו פֿערניכטען דאָהטע. זיין אידעאַל, דער תלמוד, וואָרד איהם פֿערהאכט, דיא טויזענד בלאַטט דעסזעלבען, דיא ער אויס-ווענדיג וואוססטע, גלייכען איהם פֿעמזען, וועלכע זיינע בלאַט-סען צו בעדעקען נוכט אים שטאַנדע וואָרען. צו דיעזעס הער-צענסשטורמע געזעללע זיך נאָך יעמט איינע אונבעצווייגלי-בע לוסט צום לעבען, וועלכער ער אכער נוכט געניגען קאָנטע. ער שטרעבטע נאָך איינעם בעסערען לעבען, פֿרייאַ פֿאַן ענט-בעהרונגען, הונגער אינד אַרמוטה, ער זעהנטע זיך נאָך איינעם לעבען, דאָ נוכטס אָן זיך פֿאַן דער עלענדען לעבענסווייזע זיי-נער ברידער אין ליטהויען האַט.

צווייא יאהרע פֿערשטריכען אונד דיא ענגעלריינע זעעלע דעם „ע ל ו י“ יצחק וואַנדערטע אין דען קאַרפֿער דעם סטודענטען א י ו א אן איבער.

דיא מעדיצינישע וועלט.

דאָ היפֿטוועה.

דאָ היפֿטוועה, בעקאַנטער אונטער דעם פֿאַכ-אויסדרוקק „Ischias“, האַט זיינען זימץ אים היפֿטנערווען (Ischiaticus). דיעזער נערוו טרייט ביידערייטס אויס דעם ריקקענמאַרק אין דער אונטערען געגענד דער ווירבעלזילע אַלס.

„ברא כרעא דאביהו“, איזט איין שפּריכוואָרט אים תלמוד. אָן זיינעם זאָהן יצחק בעוואָהרטע זיך אין דיעזער בעציעהונג דאָ שפּריכוואָרט פֿאַלשטאַנדיג, ויין אינגיסטעס בעשטרעבען וואָר דאָהן געריכטעט, איין „עלוי“ (שעניע) צו ווערדען, דאָהער ער אויך מיט זעלטענעם פֿלייסע דיא לאַנגען ווינטערנאָכטע דעם תלמוד-שטודיום אָבלאָג. דיא אַלטערען בעווכער דעם בית-המדרש האַטטען זיך שאָן לאַנגסט ענטפֿערנט אונד דער רוהע בעגעבען, וואָהרענד יצחק נאָך אונפֿערדראָססען, אין דער בעקאַנטען מעלאָדישען ווייזע — דיא איינע פֿערשמעלצונג עלע-גישער אונד היימערער טאָנארטען איזט — אייפֿריג מיט דער אויסדויער איינעם ליטהויערס דעם תלמוד-שטודיום אָבלאָג. דיא נאכט גיענג שאָן צור ניגע, דיא דאָרפֿסווייזער האַטטען זיך שאָן אויף דען וועג געמאכט, דיא מאָרגענראַטע בעגריססטע שאָן דען יונגען טאָג אונד נאָך האַרטע מאַן, וויא יצחק מיט יענער עלעגישען שטיממע תלמוד ציטירטע. יצחק וואוסטע נאָך נוכטס פֿאַן דען פֿראַפֿאַנען וויססענשאַפֿטען, זאָווע ער אַללגע-מיין פֿאַן דער וועלט, איהרען פֿריידען אונד ליידען, גאר קיינען בעגריפֿף האַטטע. ער זוכטע אין זיינעם שטודיאום קיינען צוועק אונד קיין ציעל, ער פֿערזענקטע זיך אין דאָ שטודיאום דעם תלמוד אונד דעססען קאָממענטאַרע מיט אַללער איהם צו גע-באָטע שטעהענדען קראַפֿט, יעדע פֿיבער אונד מוסקעל וואָר נור דעם תלמוד געווייזט. ביים לאַזען איינען דנקלען שטעללע אים מהר"ם-שיף אָדער רשבי"א, ראָללע זיין בלוט שנעללער אונד פֿריידיגער אין דען אַדער, וואָר עס יא זיין לעבנסבאָרן, זיין גייסט, אונד דעססען נאָהרונג זיין אַללעס. פֿערן וואָר איהם דער געדאַנקע זיך צו שטיקקען, אָדער זאָנסט אויף זיין איי-סערעס געוויכט צו לעגען, ניע גיענג ער שפּאַציערען, אָדער פֿערבראַכטע דיא צייט מיט עטוואָס אנדערעם אַלס מיט תלמוד. מיט איינעם וואָרטע: ער וואָר איין „מתמיד“.

II.

ניכט'ס אויף דער וועלט איזט דויערנדער אונד בעשטאַנ-דיגער אַלס דער וועכסעל; אויך מיט יצחק דעם „עלוי“ גיענג איינע פֿעראַנדערונג פֿאַר.

ער שטירצטע פֿאַן זיינער גייסטיגען ספֿאַרע אין דער ניעדערען וועלט דעם שאַפֿענס אונד ווירקענס. קוים האַטטע ער זיין 15. לעבענסיאָהר צוריקגעלעגט, וואָרד ער שאָן איין דאָרפֿסלעהרער.

דיא מלמדים אין דער שטאָרט שטרייפֿטען אין דער לעמזטען צייט איהרע אַלטע היללע אב אונד לעגטען איינע גאָנץ נייע אָן, וועלכע זיא פֿאַסט אונקעננטליך מאכטע. שטאַטט דאָס מאַן פֿריהער אין איהנען זאָפֿאַרט דען מלמד ערקאַנטע — דער געבייטע ריקקען, דיא דעפֿעקטען קליידער, הייזערע שטיממע, פֿאַהלעס געזיכט, וואָרען יא דיא קעננצייכען איינעם מלמד — ווירקטע אויך אויף איהנען דיא רעפֿאַרמאַטאָרישע צייטשטראָמונג זאָפֿיעל, דאָס זיא פֿאַן אנדערען מענשען נוכט צו אונטערשיידען זינד, וואָהרענד אכער דיא דאָרפֿס-מלמדים אויף דעמזעלבען שטאָדיאום שטעהען געבליעבען זינד. וואָס דיא אורזאכע דיעזער שטאַגנאַציע זיין קאַנן, איזט פֿאַרלייפֿיג נאָך נוכט צור געניגע ערפֿאַרשט.

דען פֿאַסטען איינעם דאָרפֿס-מלמד אין דער ליטהווא-בע-קליידען גראָססטענטיילס לעדיגע יונגע לייטע, וועלכע ביא איהרען עלטערן קיינען אונטערהאַרט האַבען, דא דיעזע זעלבסט נוכט זעלבסטשטאַנדיג זינד אונד אויף אונטערשטיצונג אנדע-רער אַנגעוויזענע זינד. דער דאָרפֿסידע, וועלכער זיינע קינדער אין דער שטאָרט אינס חדר נוכט שיקקען קאַנן אָדער ווילל, כיעטהעט זיך פֿיר בילליגעס געלד אונד שלעכטער קאָסט איי-נען שקלאפֿען, רעשפּעקטווע לעהרער, דעססען אַמט איין גאר

מען קאנן, ווען מען דען נערווען דעהנט, אהנע איהן ערסט דורך איינען איינשניטט אין דיא געוועבע בלאסצולעגען. דיעזע אונבלויטע דעהנונג דעם היפטנערום קאנן פאסן ארצט, אונד נור פאן דיעזעם, אויף פערשידענע ווייזע אויס- געפיהרט ווערדען, צום ביישפיל אין דער ארט, דאס מאן דאז ביין ביא געשמרעקטעם קניע אין דער ריקקענלאגע דעם קראנקען ווא נאהע וויא מאגליך אן דען אבערקארפער העראנ- פיהרט. דאס היעדורך טהאטזאכליך דער היפטנערום שטארק געדעהנט ווירד, האבען פערזוכע אן לייכען דארגעטהאן.

שליעסליך זייא נאך ערוואהנט, דאס נייערדינגס פאן איינעם אימאליענישען ארצט איין פערפאהרען אנגעגעבען ווא- דען איזט, מיטטעלסט דעססען ער דיא גלייכען ווירקונגען ער- ציעלט האבען ווילל, וויא דיעס דורך דיא נערווענדעהנונג גע- שיעהט, דאז אבער איינפאכער אונד לייכטער אויספיהרבאר אלס לעצטערע איזט. דאסעלבע בעשטעהט דארין, דאס דער שטאמם דעם היפטנערווען אן דער הינטערען פלאכע דעם אבערשענקעלם דורך דיא הויט הינדורך מיטטעלסט איינעם אייגענס צו דיעזעם צוועק הערגעשטעללטען אפפארטעם 15 ביז 20 מינוטען לאנג קראפטיג צוזאמענגעדריקט ווירד. פאן 40 ווא בעהאנדעלטען פאללען וואללען 32 פאללשטאנדיג אונד דויערנד געהיילט ווארדען זיין.

אב דיעזע מעטהאדע טהאטזאכליך דאז לייסטעט, וואס איהר פאן איהרעם ערפינדער נאכגעריהמט ווירד, מוסס אינ- דעססען נאך ערסט דורך נאכפריפונגען פאן אנדערער זייטע הער פעסטגעשטעללט ווערדען.

Dr. X.

אחינו בני ישראל!

שוין זייער אסאך איז געשריבען געווארדען אין דיא יידישע צייטונגען וועגען ארץ ישראל אתרוגים, נאך פאריגעס יאהר האבען פיעלע שטעדטע נור פערלאנגט אתרוגים פאן ארץ ישראל, וויל אונזערע ברידער זענען שוין דאך צו איבערצייגונג געקאממען, אז עס איזט ליעבער איין אתרוג וואס איזט גע- וואכסען אין אונזערעם הייליגען לאנדע, איין אתרוג וואס אויך אונזערע עלטערן האבען איבער א וואלכען א ברכה געטאכט, ווען דאס בית המקדש איז נאך געשטאנען, איין אתרוג וואס דיא הענד פאן אונזערע ליעבע ברידער דיא קאלאניסטען האבען איהם געפלאנצט אונד בעוואכט, און וואס פיעלע יידישע פאמיליען האבען דאדורך איהרען עקסיסטענץ, איידער איין ממורישער אתרוג פאן גריכענלאנד, וואס האט אין זיך איינגעוויגט דאס יידישע בלוט, וואס איזט זעהר פיעל פער- גאססען געווארדען אין דיעזע ארץ יון הטמאה, איין אתרוג וואס בערייכערט אונזערע שונאים דיא יונים וואס פערפאלגען נאך ער היום אונאויפהערליך אונזערע ברידער נישט נור אין זייער לאנד נור אויך אויף דער גאנצען וועלט, ביא יעדער צרה וואס קימט איבער יידען פעהלט נישט אויס דיא האנד יוים אין דער מיטטע, אונד נישט נור „משנאת חסן“ ציעהען זיך אונזערע ברידער צוריק פאן דיא גריכישע אתרוגים וואס זענען גאר אללע מרכבים אין נור בשעת הדחק האט מען מתיר געוועזען איבער זייא א ברכה צו מאכען, נור „מאהבת מרכי“ וויל אונזערע ברידער וויללען טאקע אונטערשטימען דיא יידישע קאלאניסטען אין ארץ ישראל, אונד וויל זייא וויללען טאקע א ברכה מאכען איבער א כשרין אתרוג וואס איז מקובל מדור דור, אז איבער דיא אתרוגים האבען אונזערע אבות א ברכה געמאכט בזמן שבת המקדש הי קים, אין דיעזעם יאהר איז א גרויס גערעמעניש אין ארץ ישראל אין עס זענען דא זעהר אסאך שיינע אתרוגים און זייער בילליג, און היינט איז מעגליך פיר כל ישראל צו בעניטצען בלוים אתרוגים פאן ארץ ישראל, אין דאדורך האבען זיך צוזאמענגעניטמען דיא גרעסטע

דיקקער שטראנג הערפאך, דער יוך דאנן אן דער גאנצען הינ- טערען פלאכע דעם בינעם ביז צו דען צעהענשפיטצען הינא- פערטסטעלט. דיעזע באהנען נעהמען דאנן אויך דיא שטער- צען איין.

דיא אורזאכען דעם היפטוועהים זינד אונגעפאהר דיע- זעלבען וויא ביים געזיכטשטערקן, נור דאז היער נאך ריקקענ- מארקסערקראנג, נגען הינצוקאממען, אונד דיא ערקראנקונג איי- נע ווא מאגליך נאך גראסערע ראללע שפיעלט. אויס לעצט- טערעם גרונדע פינדעט זיך דיעזעם לידען אויך הייפגער אין דען ארבייטענדען פאלקסשיכטען אונד ביא מאנערן, אלס אין דען „האהערען“ שטאנדען אונד ביא פרויען, וויל יענע אפמער זיך דען אונבילדען דער וויטטערונג אויסצוועטצען געצוואינגען זינד.

דיא שמערצאנפאללע טרעמען מייסט נור אויף איינער זייטע אויף. הייפג זינד דיא שמערצען וואהרעיד דער נאכט אס העפטיגסטען. זיא בעגינגען געוואהנליך מיט מאססיגער שטאר- קע אן דער אויסטריטשטעללע דער נערווען אונד פערבריי- טען זיך דאנן שנעללעך אדער לאנגזאמער נאך אונטען צו, היעבייא אן העפטיגקייט צונעהמענד. דורך בעוועגונגען אדער ערשיינערונגען דעם בינעם ווערדען דיא שמערצען געשטיי- גערט, וויא זיא אויך מיט מוסקעלקראמפפען פערבונדען זיין קאננען. אים אללגעמיינען יעדאך איזט דער איינצעלנע אנפאלל ביים היפטוועה לאנגע ניכט ווא העפטיג וויא ביים געזיכט- שמערקן, דאפיר האלט ער אבער פיעל לאנגער אן, יא עס פעהלען הייפג פרייע צווישענצייטען גאנצליך, ווא דאס מאס- סינע שמערצען אונד אנדערע אונאנגענעהמע עמפפינדונגען דויערנד פארהאנדען זינד. מאן האט ביא דעם היפטוועה איינע אנצאהל פאן מיטטעלן פערזוכט אונד צוואר אונגעפאהר דיע- זעלבען וויא ביים געזיכטשטערקן, אויססערדעם זינד אויך נאך ענערגישע הויטרייצע, וויא שפאנישע פליגענפלאסטער, ברענ- נען מיט דעם גליהאייזען אונד דערגלייכען פערזוכט ווארדען. דיא ערפאלגע ליעססען אללערדינגס פיעל צו ווינשען איבריג. פיעל בעסערע ווירקונגען שאן האט מאן מיטטעלסט דער עלעקטריציטאט ערציעלט. אויך סאגל, שווע- פעלי אונד מאגראדער, זאוויא דיא באדער אין טעפליטש, ווילדבאר, ווארמבונג, וויעזבאדען, גאסטיין אונד אנדערע איר בען אין פיעלען פאללען איינען גינסטיגען איינפלוסס אויס. דיא מאכטיגסטען היילמיטטעל בילדען יעדאך מאססאזשע אונד דיא וואססערקור. אללערדינגס טרייט דער ער- פאלג זעהר לאנגזאם צו טאגע, אפט ערסט נאך פיעלען מא- נאטען, ווא דאס דיא געדולד אונד אויסדויער פאן ארצט וויא פאציענט אויף איינע הארטע פראכע געשמעלט ווירד. עס זינד אינדעססען בעריכטע פערפאלענטליכט ווארדען, דיא דארטהון, וויא גלאנצענד שלייעסליך דאז בעהאררען בעלאהנט ווארדען איזט.

וואס ענדליך נאך דיא כירורגישען איינגריפפע בעטריפפט, ווא קאננען דיא דורכשמידונגען אונד אויסשמידונג- גען ביים היפטנערווען ניכט אין פראגע קאממען, וויל היעדורך דאז גאנצע ביין געלאהמט ווערדען ווירדע. מאן האט זיך אל- ווא היער אויף דיא נערווענדעהנונג בעשראנקען מיססען, דיא יעדאך וועגען דער בעדייטענדען דיקקע דער היפטנערווען ניכט מיט הילפע איינעם האקקענס, זאנדערן מיט דעם געקריממעטען צייגע- אדער מיטטעלפינגער אויסגעפיהרט ווירד. אללערדינגס זינד דיא ערפאלגע אפט ניכט ערהעבליך אונד רעכטפערטיגען קיינעמוועגס דיא פארגאהמע איינעם וואלכען, אימסערהין ציעמ- ליך שווערען איינגריפפעס.

מאן האטטע נון דיא ענטדעקונג געמאכט, דאס איינע גינסטיגע ווירקונג, ווען איבערהויפט ווא אויך דאנן איינטרע-

In durchaus schön erhaltenen Exemplaren.

Exemplaren.

150 Predigten
für nur 4 fl.!

Nämlich: 150 Hochzeits-, Bermitz-
wah, Grab- u. anderer Gelegen-
heitsreden, Sabbath u. Festpred.

(Pesach, Rosch haschana, Jom Kippur etc.) von Ehren-
theil, Gunzenhauser, Herzfeld, Mannheimer, Sachs,
Salomon etc.) in 8 Theilen broschirt statt früher 15 fl.
für nur 4 fl. (florin Oestr. Währung).

7 Bände Unterhaltungsschr. Erzähl. v. Kompert, Kulke, Mosenthal u. A. zus. nur **4 fl.** — **Meisel's 60 Homilien** über die Pirke Aboth, 3 Theile statt **6 Mk.** nur **2 fl.** — **Spiegler. Geschichte d. Philosophie des Judenth.** (Kabbala etc.) 1880, gediegenes Werk, statt **8 Mk.** nur **2 fl.** — **Brüll. Einleitung in die Mischnah,** 2 Thle, statt **12 Mk.** nur **2 fl.** — **Herzberg. Polnische Juden,** bek. gediegene Erzähl gebdn. statt **6 Mk.** nur **2 fl.** **Halevi. Das Buch AlChazari,** deutsch, statt **6 Mk.** nur **2 fl.** **Jost. Geschichte der Juden,** 9 Bände (der unwesentliche nur die Einleit. enth. I. Bd. fehlt), statt **60 Mk.** nur **8 fl.** **Gabr. Riessers Werke,** 4 Bde (statt **30 Mk.**) nur **4 fl.** **Abraham Geiger's Schriften,** 6 Bde (statt **40 Mk.** nur **7 fl.**). **Zeitschrift für Geschichte der Juden** v. Dr. L. Geiger, 5 Bde 1889—1894 (statt **40 Mk.**) für nur **7 fl.** — 3 Jugendschriften: **Kulke. Aus dem Jüd. Familienleben,** Sippurim. **Neuda. Erzählungen,** zusammen nur **4 fl.,** ferner:

In Prachtbänden, vorzügliche Bernitzwahgeschenke:

Ehrentheil. Geist des Talmud. Sehr elegant gebunden 2 fl. **Moses Mendelssohn's Schriften,** 2 Theile in 1 Prachtband 4 fl. — **Dr. Brann. Geschichte der Juden und ihrer Litteratur,** 2 Bände, 2. Aufl. 1899. **Ausgezeichnetes Werk für Haus und Schule, für Alt und Jung,** 1 Prachtband 4 fl. (Auch in 3 einzelnen Schulbänden).

Wilhelm Jacobsohn & Co.

Verlagsbuchhandlung

BRESLAU, Kupferschmiedstrasse Nr. 47.

Expedition nur gegen Voraussendung des Betrages.

Hohe Provision

erhalten lüchtige solide Agenten, die sich mit dem Verkauf von gesetzlich gestatteten Losen gegen monatliche Ratenzahlungen für ein grosses Bankhaus (Actien-Gesellschaft) befassen wollen.

Anträge unter „Confidentia“ an Bernhard Eckstein, Annonc.-Exped. Budapest. V., Badgasse 4 zu richten.

בנים פֿאָן אונזער לאַנד אין אַרויסגעגעבען אַ איסור אויף
אתרוגני יון וואָס מיר וועלען באלד דריקען לאָזען אין איבער-
אַלל פֿערברייטען, מיר זענען שוין איבערצייגט, דאָס דאָס
יידישע פֿאָלק איזט שוין ענטשלאָססען נור איבער אתרוגים פֿאָן
ארץ ישראל אַ ברכה צו מאַכען, נור ווייל מיר האָבען זייער
פֿיעל צו ליידען געהאַט אין דיא פֿאַריגע יאָהרען פֿאָן דיא
אתרוגים כּוחרים, און זעהר פֿיעל האָבען זיך געמיסט צוריק
ציעהען פֿאָן ארץ ישראל אתרוגים דורך דעם בעטריגען פֿאָן
דיא כּוחרים אונד דורך זייער שלעכטעם בענעהמען, דאָדורך
האָט אונזער פֿעראיין זיך ענטשלאָססען דאָס יאָהר דעם אתרוגים
האַנדעל פֿאָן ארץ ישראל פֿיר גאַנץ גאַליציען אונד בוקאַװינאַ
אונטער איהרע האַנד צו נעהמען, דאמיט אַללע אונזערע כּריע-
דער זאָללען קעננען בעקיממען שענע אונד בילליגע ארץ
ישראל אתרוגים.

[illegible]

דעם ריכטיגען פרייז וועלען וויר ערסט אין חדש אב וויססען קעננען, קענן זיין אויך עפּים ביליגער, ער ווירר זיך אבער נישט פֿיעל אונטערשיידען פֿאַן דעם פֿרייז.

אים נאמען פֿאַן פֿעראיין "אהבת ציון" אין טארנאָוו דער אויסשוסס.

Kälbermagen קאלבערמאגן
kauft zum höchsten Cassapreis
Leopold Samel
Häute- und Fellgeschäft
Teplitz-Schönau.

VIELE WICHTIGE NEUIGKEITEN

täglich

2 hochinteressante Romane

mediegene, beherrschenden und unterhaltenden

LEST OFF

bietet in reicher Fülle die

„Gesterr. Volks-Zeitung“

Dieses wahrhaft volkstrendliche und unabhängige Wiener Blatt besitzt zahlreiche eigene Berichterstatter im In- u. u. Auslande u. bringt: ausgezeichnete Leitartikel, unterhaltende u. belehrende Feuilletons, täglich 2 hochinteressante und spannende Romane, Waaren-, Markt- und Börsenberichte, Verlosungslisten und ferner in der in Buchform erscheinenden Familien-Bellage Artikel über Gesundheitspflege, Erziehung, Natur-, Länder- und Völkerkunde, Land- u. Forstwirtschaft, Gartenbau, Frauen- u. Kindererziehung, Küchen- u. Haus-Recepte, Geldtadel, Novellen-Scherze, Preisräthsel mit schönen sehr werthvollen Gratis-Prämien, Humoresken. Im „Kathgeber“ werden alle Anfragen betreffs Gesundheitspflege, Siener-, Rechts-, Gewerbe-, Militär-Angelegenheiten etc. gratis beantwortet.

Die Oesterr. Volks-Zeitung kann in dreifacher Weise abonniert werden und kostet:

1. Mit täglicher portofreier Zusendung in Oesterr.-Ungarn u. im Occupat-Gebiet monatlich fl. 1.50, vierteljährig fl. 4.50.

9. Mit zweimal wöchentlicher Zusendung der **Samstags- und Donnerstags-Ausgaben** (mit Roman- und Familien-Beilagen (in Buchform), ausführlicher Wochenschan etc.) fl. 1.45 vierteljährig.

3. Mit einmal wöchentlich portofreier Zusendung der reichhaltigen **Samstags-Ausgabe** (mit Roman- u. Familien-Bilagen (in Buchform), ausführlicher Wochenschau etc.) **90 kr. vierteljährig.**

Abonnements auf die tägliche Ausgabe können jederzeit beginnen, an die Wochen-Ausgaben nur vom Anfang eines (beliebigen) Monats an.

Alle neuen Abonnenten erhalten die laufenden hochinteressanten Romane und Novellen gratis nachgeliefert.

Probennumern gratis

Die Expedition der „Oesterr. Volks-Zeitung“, Wien I., Schulerstr. 16.

Hervorragendes Insertionsorgan.

Inserate anstößigen Inhalts ausgeschlossen.

אללעס ניא איינגעריכטעט, מאדערנע שריפט-
גאטמונגען אונד מאשינען נייעסטער קאנסטרוקציען

מיט דאמפּפּערעכע.

געשמאקפאללע אויספיהרונג
עלעגאנטער דרוק — זארגפעלטיגסטע

קארעקטור — מעססגע פרייזע

פראמפטע עפּפּעקטואירונג.

איבערניממט צום דרוקע אללערארט דרוקקאסטען.

עבענזא ווערקע אונד צייטשריפטען אין אללען

מאדערנען שפראכען זאוויא אויך אים אראבישען.

סירישען אונד גריכישען.

Josef Fischer

KRAKAU

Grodgasse 62

בוכדרוקערייא

סטערעאטיפיע

קויטשוקסטעמפעל

פאבריק

Die

„Wiener Allgemeine Zeitung“

ist das einzige, täglich um 6 Uh Abends erscheinende Wiener Journal und wird noch mit den Abendzügen in die Provinz versendet. — Die „Wiener Allgemeine Zeitung“ bringt den Lesern in der Provinz die neuesten Nachrichten am frühesten zur Kenntniss. In der „Wiener Allgemeinen Zeitung“ erscheint täglich zwölf Stunden früher als in allen anderen Wiener Blättern das vollständige Coursblatt der Wiener Effectenbörse, sowie die letzten Abendcourse, ferner die Notirungen Budapest, Berlin, Paris, Frankfurt, London, und anderer Börsenplätze. Die „Wiener Allgemeine Zeitung“ veröffentlicht noch an demselben Tage, also 12 Stunden früher als alle anderen österreichischen Blätter, erschöpfende Berichte aus dem Reichsrathe, den Landtagen, den Delegationen, endlich ausführliche Berichte aus dem Gerichtssaale. — Die „Wiener Allgemeine Zeitung“ enthält ausserdem eine dem Theater, der Kunst und Literatur gewidmete Rubrik, welche gediegene Aufsätze über alle Erscheinungen auf dem Gebiete des internationalen Bühnenwesens, der Musik, Malerei, Plastik und Literatur enthält. Sie veröffentlicht auch die neuesten und interessantesten Novellen und Romane. — Die „Wiener Allgemeine Zeitung“ ist in allen Verschleiss-Localitäten täglich zu haben und erscheint auch an allen Feiertagen. — Die „Wiener Allgemeine Zeitung“ liegt in allen Hotels, Cafés, Restaurants in der Reichshauptstadt, sowie in allen grösseren Städten der Monarchie auf und eignet sich demnach bestens zur Insertion.

Pränumerationspreise der „Wiener Allgemeinen Zeitung“:

Für Wien:		Für die Provinz:	
Ganzjährig	fl. 14.40	Ganzjährig	fl. 15.—
Halbjährig	„ 7.20	Halbjährig	„ 7.50
Vierteljährig	„ 3.60	Vierteljährig	„ 3.70
Monatlich	„ 1.20	Monatlich	„ 1.35

Einzelne Exemplare bei den Verschleissern in Wien 5 kr., in der Provinz 6 kr.

Das Abonnement auf die „Wiener Allgemeine Zeitung“ kann mit jedem Tage beginnen, muss jedoch mit Letztem eines Monats enden.

Die Administration der „WIENER ALLGEMEINEN ZEITUNG“

I/1, Schulerstrasse 20.

Louis Kuhne

Internationales Etablissement

für arzneilose und operationslose Heilkunst,
Leipzig.

Gegründet am 10. October 1888, erweitert 1892.

Spezielle Ratschläge u. Auskunft in
allen Krankheitsfällen, auch brieflich
so gut als möglich.

Diagnose nach dem Gesichtsausdruck.
Individuelle Behandlung nach langjähr. Erfahrungen.

Gute Heilerfolge.

Im Verlage von Louis Kuhne, Leipzig Floss-
platz 24 sind erschienen und direkt vom Verfasser
gegen Betrags-Einsendung oder Nachnahme sowie
durch jede Buchhandlung zu beziehen:

Louis Kuhne. Die neue Heilwissenschaft.
48. deutsche Aufl. (62 Tausend) 486 S.
8°. 1899. Preis M. 4.—, geb. M. 5.—.

Erschienen in 25 Sprachen

Louis Kuhne. Bin ich gesund oder krank?

14. Aufl. Preis M. 50. Ersch. in 12 Spr.

Louis Kuhne. Kindererziehung. Ein Mahn-
ruf an alle Eltern, Lehrer u. Erzieher.

Preis M. —.50.

Louis Kuhne. Cholera, Brechdurchfall u.
deren Heilung. Preis M. —.50.

Louis Kuhne. Gesichtsausdruckskunde,
meine neue Untersuchungsart. Preis

M. 6.—, eleg. geb. M. 7.—.

Louis Kuhne. Kurberichte aus der Praxis

nebst Prospekt 38 Aufl. Unentgeltlich.

Schachtel-Fabrik

A. Fallek, Krakau

• Brzozowa 6. •

Übernimmt alle in dieses Fach ein-
schlagende Arbeiten.

BRUNNENPUMPEN

Baupumpen Jauchepumpen
Pumpwerke für Hand- und Kraftbetrieb
Wasserleitungs-Anlagen

offeriert unter Garantie

Pumpen- u. Maschinen-Fabrik

A. Füratsch

Troppau und Wien.

Preisliste u. Vorschläge gratis.

Ansichts-Postkarten

in Farben, Mondschein und Lichtdruck.

AUFRUF!

Ersuche um Zusendung von Photographien oder
Zeichnungen behufs Aufertigung von neuen
Postkarten mit Ansichten.

Kunst-Anstalt Karl Schwidernoch

Wien, II/1, Pillersdorfasse 4.

Wo keine Photographien zu haben sind, ersuche
um gefällige Nachricht;
dort werden Aufnahmen veranstaltet.

Vorzügliche Mischungen.

Segründet im Jahre 1845.

Mit goldener Medaille ausgezeichnet.

Haushaltungsthee Nr. 1 fl. 1.50 pr. Pfund r. G.

Familiensthee „ 2 „ 2.— „ „ „

Frühstücksthee „ 3 „ 3.— „ „ „

Nectarsthee „ 4 „ 4.— „ „ „

Gruststhee „ 1 „ 1.25 „ „ „

Gruststhee „ 2 „ 1.40 „ „ „

E. GOTTlieb's Thee-Import-Geschäft, KRAKAU.

Von Kennern bevorzugt.

E. GOTTlieb
THEE

Für den Handelsstand unentbehrlich!

Stenographie,

Buchführung (einf. u. dopp.), Handelscorre-
spondenz, kaufmännisches Rechnen, Wechsel-
Lehre, Kaligraphie und deutsche Sprachlehre
kann Jeder (ohne Vorkenntnisse) auf briefli-
chem Wege gründlich erlernen.

Vollständige Ausbildung zum tüchtigen Geschäftsmann.

Prospecte und Probebriefe je 35 kr. franco.

Erstes commercielles Unterrichts-Institut

Abteilung für brieflichen Unterricht

ADOLF WEISSMANN

PODGÓRZE-KRAKAU.

Erfolg garantirt!

Ueberzeugen Sie sich!

Wichtig für Jedermann!

Rumburger Schürzenindustrie!

Grösste und billigste Erzeugung in Oesterreich-Ungarn, liefert
pr. Nachnahme (an mir bekannte Kunden ohne) 40 Façons
Kinder- u. Frauenschürzen, erstere von 6 bis 49 kr., letzter
von 10 bis 50 kr., schwarze Cloth 20 kr. bis fl. 1.50, Träger
gross von 50 kr., Jacken 45 kr., Hemden 45 kr., Röcke 50 kr.
Nichtpassendes zurück. Mustersendung franco u. 5%, beträgt
ca. 8—10 fl. **JULIUS LEDERER, RUMBURG.**

Herausgeber und verantwortlicher Redacteur Jonas Kreppel.

Haupt-Gewinn
event.
500,000 Mark.

Glücks-
Anzeige.

Die Gewinne
garantirt
der Staat.

Einladung zur Betheiligung an den
Gewinn-Chancen

der vom Staate Hamburg garantirten grossen Geld-Lotterie,
in welcher

11 Millionen 349,325 Mark

sicher gewonnen werden müssen.

Die Gewinne dieser vorteilhaften Geld-Lotterie, welche
plangemäss nur 118.000 Lose entfällt, sind folgende, nämlich:
Der grösste Gewinn ist ev. 500,000 Mark.

Prämie 300,000 Mark	26 Gewinne à 10,000 Mark
1 Gewinn à 200,000 Mark	56 Gewinne à 5000 Mark
1 Gewinn à 100,000 Mark	106 Gewinne à 3000 Mark
2 Gewinne à 75,000 Mark	206 Gewinne à 2000 Mark
1 Gewinn à 70,000 Mark	812 Gewinne à 1000 Mark
1 Gewinn à 65,000 Mark	1518 Gewinne à 400 Mark
1 Gewinn à 60,000 Mark	40 Gewinne à 300 Mark
1 Gewinn à 55,000 Mark	140 Gewinne à 200 Mark
2 Gewinne à 50,000 Mark	36952 Gewinne à 155 Mark
1 Gewinn à 40,000 Mark	9959 Gew. à 134, 104, 100 Mark
1 Gewinn à 30,000 Mark	9351 Gew. à 73, 45, 21 Mark
2 Gewinne à 20,000 Mark	im Ganzen 59,180 Gewinne

und kommen solche in wenigen Monaten in 7 Abtheilungen
zur sicheren Entscheidung.
Der Hauptgewinn 1ster Classe beträgt 50,000 M., steigt
in der 2ten Cl. auf 55,000 M., in der 3ten auf 60,000 M., in
der 4ten auf 65,000 M., in der 5ten auf 70,000 M., in der
6ten auf 75,000 M., in der 7ten auf 200,000 M. und mit der
Prämie von 300,000 M. event. auf 500,000 M.

Für die erste Klasse, welche amtlich festgesetzt auf den
21. Juni 1899

kostet das ganze Originallos nur Gulden 3.50
das halbe Originallos nur Gulden 1.75
das viertel Originallos nur Gulden —.90.

Die Einlagen für die folgenden Klassen sowie das
genaue Gewinn-Verzeichniss sind aus dem amtlichen, mit
Staatswappen versehenen Verlosungs-Plan ersichtlich, den
ich auf Wunsch im Voraus gratis und franco zusende.

Jeder der Betheiligten erhält von mir nach stattgehabter
Ziehung sofort die amtliche Ziehungsliste unaufge-
fordert zugesandt.

Die Auszahlung und Versendung der Gewinnelder

erfolgt von mir direct an die Interessenten prompt
und unter strengster Verschwiegenheit.

Bestellungen erbitte per Postanweisung oder
auch gegen Nachnahme.

Man wende sich daher mit den Aufträgen der nahe bevor-
stehenden Ziehung halber, sogleich, jedoch bis zum

21. Juni d. J.

vertrauensvoll an

Samuel Heckscher senr.

Banquier und Wechsel-Comptoir in HAMBURG.

Druck von Josef Fischer in Krakau